

Budapest,
2007. május 17.,
csütörtök

61. szám

Ára: 966,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
40/2007. (V. 17.) FVM r.	4059
51/2007. (V. 17.) GKM r.	4077
52/2007. (V. 17.) GKM–OKM e. r.	4080
53/2007. (V. 17.) GKM r.	4082
14/2007. (V. 17.) ÖTM r.	4084
27/2007. (V. 17.) AB h.	4086
28/2007. (V. 17.) AB v.	4095
29/2007. (V. 17.) AB h.	4098
91/2007. (V. 17.) KE h.	4100
92/2007. (V. 17.) KE h.	4100
32/2007. (V. 17.) ME h.	4101

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány tagjainak rendeletei

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

40/2007. (V. 17.) FVM rendelete

a növényvédő szerek forgalomba hozatalának és felhasználásának engedélyezéséről, valamint a növényvédő szerek csomagolásáról, jelöléséről, tárolásáról és szállításáról szóló 89/2004. (V. 15.) FVM rendelet módosításáról

A növényvédelemről szóló 2000. évi XXXV. törvény 65. §-a (2) bekezdésének c) pontjában és (3) bekezdésének

a) pontjában foglalt felhatalmazás alapján – a (3) bekezdés a) pontja vonatkozásában az egészségügyi miniszterrel, valamint a környezetvédelmi és vízügyi miniszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. §

(1) A növényvédő szerek forgalomba hozatalának és felhasználásának engedélyezéséről, valamint a növényvédő szerek csomagolásáról, jelöléséről, tárolásáról és szállításáról szóló 89/2004. (V. 15.) FVM rendelet (a továbbiakban: R.) 45. §-a (1) bekezdése a) pontjának 1. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[a) a Tanács 1991. július 15-i 91/414/EGK irányelve a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint az ennek módosításáról szóló,]

„1. a Tanács 1997/57/EK, 2004/66/EK és 2005/25/EK, valamint a Bizottság 1993/71/EGK, 1994/37/EK, 1994/79/EK, 1995/35/EK, 1995/36/EK, 1996/12/EK, 1996/46/EK, 1996/68/EK, 2000/80/EK, 2001/21/EK,

2001/28/EK, 2001/36/EK, 2001/47/EK, 2001/49/EK, 2001/87/EK, 2001/99/EK, 2001/103/EK, 2002/18/EK, 2002/37/EK, 2002/48/EK, 2002/64/EK, 2002/81/EK, 2003/5/EK, 2003/23/EK, 2003/31/EK, 2003/39/EK, 2003/68/EK, 2003/70/EK, 2003/79/EK, 2003/81/EK, 2003/82/EK, 2003/84/EK, 2003/112/EK, 2003/119/EK, 2004/20/EK, 2004/30/EK, 2004/58/EK, 2004/97/EK irányelvvel módosított 2004/60/EK, 2004/62/EK, 2004/63/EK, 2004/64/EK, 2004/65/EK, 2004/71/EK, 2004/99/EK, 2005/2/EK, 2005/3/EK, 2005/34/EK, 2005/53/EK, 2005/54/EK, 2005/57/EK, 2005/58/EK, 2005/72/EK, 2006/5/EK, 2006/6/EK, 2006/10/EK, 2006/16/EK, 2006/19/EK, 2006/39/EK, 2006/45/EK, 2006/76/EK, 2006/41/EK, 2006/64/EK, 2006/74/EK, 2006/75/EK, 2006/85/EK, 2006/131/EK, 2006/132/EK, 2006/133/EK, 2006/134/EK, 2006/135/EK, 2006/136/EK, 2007/5/EK és 2007/6/EK irányelvei.”

(2) Az R. 45. §-ának (2) bekezdése a következő e)–h) pontokkal egészül ki:

[(2) *Ez a rendelet a következő közösségi határozatoknak való megfelelést szolgálja:*

„e) a Bizottság 2006/797/EK határozata (2006. november 22.) az ammónium-szulfamátnak, a hexakonazolnak, a nátrium-tetratiokarbonátnak és a 8-hidroxikinolinnak a 91/414/EGK tanácsi irányelv I. mellékletébe történő felvétele megtagadásáról és az e hatóanyagokat tartalmazó növényvédő szerek engedélyének visszavonásáról,

f) a Bizottság 2006/966/EK határozata (2006. december 18.) az alaklórnak a 91/414/EGK tanácsi irányelv I. mellékletébe történő felvétele megtagadásáról és az e hatóanyagot tartalmazó növényvédő szerek engedélyének visszavonásáról,

g) a Bizottság 2006/1009/EK határozata (2006. december 22.) a dimetenamidnak a 91/414/EGK tanácsi irányelv I. mellékletébe történő felvétele megtagadásáról és az e hatóanyagot tartalmazó növényvédő szerek engedélyének visszavonásáról,

h) a Bizottság 2006/1010/EK határozata (2006. december 22.) a foszalonnak a 91/414/EGK tanácsi irányelv I. mellékletébe történő felvétele megtagadásáról és az e hatóanyagot tartalmazó növényvédő szerek engedélyének visszavonásáról.”

2. §

Az R. 1. számú mellékletének A. része e rendelet melléklete szerint módosul.

3. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) az R. 1. számú melléklete B. részének 8. (alaklór), 56. (dimetenamid), 92. (folpet), 93. (foszalon), 101. (hexakonazol), 113. (kaptán), 157. (metiokarb) és 225. (tiametoxám) sora, valamint

b) a növényvédő szerek forgalomba hozatalának és felhasználásának engedélyezéséről, valamint a növényvédő szerek csomagolásáról, jelöléséről, tárolásáról és szállításáról szóló 89/2004. (V. 15.) FVM rendelet módosításáról szóló 15/2007. (III. 20.) FVM rendelet 1. §-a.

4. §

Ez a rendelet az Európai Unió következő jogi aktusainak való megfelelést szolgálja:

a) a Bizottság 2007/5/EK irányelve (2007. február 7.) a 91/414/EGK tanácsi irányelvnek a kaptán, a folpet, a formetanát és a metiokarb hatóanyagként való felvételének céljából történő módosításáról,

b) a Bizottság 2007/6/EK irányelve (2007. február 14.) a 91/414/EGK tanácsi irányelvnek a metrafenon, a *Bacillus subtilis*, a spinozad és a tiametoxam hatóanyagként való felvétele céljából történő módosításáról,

c) a Bizottság 2006/797/EK határozata (2006. november 22.) az ammónium-szulfamátnak, a hexakonazolnak, a nátrium-tetratiokarbonátnak és a 8-hidroxikinolinnak a 91/414/EGK tanácsi irányelv I. mellékletébe történő felvétele megtagadásáról és az e hatóanyagokat tartalmazó növényvédő szerek engedélyének visszavonásáról,

d) a Bizottság 2006/966/EK határozata (2006. december 18.) az alaklórnak a 91/414/EGK tanácsi irányelv I. mellékletébe történő felvétele megtagadásáról és az e hatóanyagot tartalmazó növényvédő szerek engedélyének visszavonásáról,

e) a Bizottság 2006/1009/EK határozata (2006. december 22.) a dimetenamidnak a 91/414/EGK tanácsi irányelv I. mellékletébe történő felvétele megtagadásáról és az e hatóanyagot tartalmazó növényvédő szerek engedélyének visszavonásáról,

f) a Bizottság 2006/1010/EK határozata (2006. december 22.) a foszalonnak a 91/414/EGK tanácsi irányelv I. mellékletébe történő felvétele megtagadásáról és az e hatóanyagot tartalmazó növényvédő szerek engedélyének visszavonásáról.

Gráf József s. k.,

földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

Az R. 1. számú mellékletének A. része a következő 147–154. sorokkal egészül ki:

[Sor-szám]	EU Nr.	Hatóanyag megnevezése	Azonosító számok	IUPAC név	Tisztaság ⁽¹⁾	Hatálybalépés időpontja	Az alkalmazás kezdő időpontja	A növényvédő szerek újra-értékelésének határideje	Lejárati időpontja	Speciális előírások
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11]
„147.	151	kaptán	CAS-szám: 133-06-02 CIPAC-szám: 40	N-(triklór-metil-tio)-ciklohex-4-én-1,2 dikarboximid	910 g/kg Szennyező anyagok: Perkloro-metil-merkaptán (R005406): legfeljebb 5 g/kg Folpet: legfeljebb 10 g/kg Szén-tetraklorid: legfeljebb 0,01 g/kg	2007. 10. 01.	2008. 04. 01.	2011. 09. 30.	2017. 09. 30.	A. RÉSZ Kizárólag gombaölő szerként használható. B. RÉSZ Amikor az engedélyező hatóság olyan kérelmet bírál el, amely arra irányul, hogy engedélyezze a kaptánt tartalmazó növényvédő szereknek a paradicsomon kívüli felhasználását, különös figyelmet kell fordítani a Tv. 14. §-a (1) bekezdésének c) pontjára, valamint a rendelet 16. §-a (1) bekezdésének c)–e) pontjaiban meghatározott kritériumokra, és mielőtt ilyen engedélyt ad ki, meg kell győződnie róla, hogy az összes szükséges adat és információ rendelkezésre áll.

[Sor- szám	EU Nr.	Hatóanyag megnevezése	Azonosító számok	IUPAC név	Tisztaság ⁽¹⁾	Hatálybalépés időpontja	Az alkalmazás kezdő időpontja	A növényvédő szerek újra- értékelésének határideje	Lejárati időpontja	Speciális előírások
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11]
										<p>A 6. számú mellékletben meghatározott egységes elvek végrehajtása érdekében figyelembe kell venni a kaptánról szóló, az Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság által 2006. szeptember 29-én véglegesített felülvizsgálati jelentésnek és különösen annak I. és II. függelékének a következtetéseit. Ezen átfogó értékelésben az engedélyező hatóságnak különös figyelmet kell fordítania a következőkre:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a szerrel foglalkozók és munkások biztonságára, az engedélyezett alkalmazási feltételeknek megfelelő egyéni védőfelszerelés használatát és az expozíció mérséklésére kockázatcsökkentő intézkedéseket kell előírnia;

[Sor- szám	EU Nr.	Hatóanyag megnevezése	Azonosító számok	IUPAC név	Tisztaság ⁽¹⁾	Hatálybalépés időpontja	Az alkalmazás kezdő időpontja	A növényvédő szerek újra- értékelésének határideje	Lejárat időpontja	Speciális előírások
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11]
										<ul style="list-style-type: none"> – a fogyasztók étkezési expozíciójára a szermaradék határértékeinek jövőbeli felülvizsgálatára való tekintettel; – az érzékeny egyensúlyi helyzetben lévő talajvíz védelmére, az engedélyezés feltételei között szükség szerint kockázatcsökkentő intézkedéseknek, a veszélyeztetett területeken pedig monitoring-programoknak kell szerepelniük; – madarak, emlősök és vízi szervezetek védelmére. Az engedély feltételei között szerepelniük kell kockázatcsökkentő intézkedéseknek.

[Sor- szám	EU Nr.	Hatóanyag megnevezése	Azonosító számok	IUPAC név	Tisztaság ⁽¹⁾	Hatálybalépés időpontja	Az alkalmazás kezdő időpontja	A növényvédő szerek újra- értékelésének határideje	Lejárati időpontja	Speciális előírások
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11]
148.	152	folpet	CAS-szám: 133-07-3 CIPAC-szám: 75	N-(triklór-metil- tio)-ftálimid	940 g/kg Szennyező anyagok: Perkloro-metil- merkaptán (R005406): legfeljebb 3,5 g/kg Szén-tetraklorid: legfeljebb 4 g/kg	2007. 10. 01.	2008. 04. 01.	2011. 09. 30.	2017. 09. 30.	A. RÉSZ Kizárólag gombaölő szerként használható. B. RÉSZ Amikor az engedélyező hatóság olyan kérelmet bírál el, amely arra irányul, hogy engedélyezze a folpetet tartalmazó növényvédő szereknek az őszi búzákn kívüli felhasználását, különös figyelmet kell fordítani a Tv. 14. §-a (1) bekezdésének c) pontjára, valamint a rendelet 16. §-a (1) bekezdésének c)–e) pontjaiban meghatározott kritériumokra, és mielőtt ilyen engedélyt ad ki, meg kell győződnie róla, hogy az összes szükséges adat és információ rendelkezésre áll.

[Sor- szám	EU Nr.	Hatóanyag megnevezése	Azonosító számok	IUPAC név	Tisztaság ⁽¹⁾	Hatálybalépés időpontja	Az alkalmazás kezdő időpontja	A növényvédő szerek újra- értékelésének határideje	Lejárati időpontja	Speciális előírások
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11]
										<p>A 6. számú mellékletben meghatározott egységes elvek érvényesítése érdekében figyelembe kell venni a folpetről szóló, az Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság által 2006. szeptember 29-én véglegesített felülvizsgálati jelentésnek és különösen annak I. és II. függelékének a következtetéseit.</p> <p>Ezen átfogó értékelésben az engedélyező hatóságnak különös figyelmet kell fordítania a következőkre:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a szerrel foglalkozók és munkások biztonságára, az engedélyezett alkalmazási feltételeknek megfelelő egyéni védőfelszerelés használatát kell előírnia;

[Sor- szám	EU Nr.	Hatóanyag megnevezése	Azonosító számok	IUPAC név	Tisztaság ⁽¹⁾	Hatálybalépés időpontja	Az alkalmazás kezdő időpontja	A növényvédő szerek újra- értékelésének határideje	Lejárati időpontja	Speciális előírások
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11]
										<ul style="list-style-type: none"> – a fogyasztók étkezési expozíciójára a szermaradék határértékeinek jövőbeli felülvizsgálatára való tekintettel; – madarak, emlősök, valamint a vízi és a talajban élő szervezetek védelmére, az engedély feltételei között szerepelniük kell kockázatsökkentő intézkedéseknek.
149.	153	formetanát	CAS-szám: 23422-53-9 CIPAC-szám: 697	3-dimetil-amino- metilén-amino-fenil metil-karbamát	910 g/kg	2007. 10. 01.	2008. 04. 01.	2011. 09. 30.	2017. 09. 30.	<p>A. RÉSZ Kizárólag rovarölő vagy atkaölő szerként használható.</p> <p>B. RÉSZ Amikor az engedélyező hatóság olyan kérelmet bírál el, amely arra irányul, hogy engedélyezze a formetanátot tartalmazó növényvédő szereknek a paradicsomon és díszcserjéken kívüli felhasználását, különös figyelmet kell fordítani a</p>

[Sor- szám	EU Nr.	Hatóanyag megnevezése	Azonosító számok	IUPAC név	Tisztaság ⁽¹⁾	Hatálybalépés időpontja	Az alkalmazás kezdő időpontja	A növényvédő szerek újra- értékelésének határideje	Lejárati időpontja	Speciális előírások
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11]
										<p>Tv. 14. §-a (1) bekezdésének c) pontjára, valamint e rendelet 16. §-a (1) bekezdésének c)–e) pontjaiban meghatározott kritériumokra, és mielőtt ilyen engedélyt ad ki, meg kell győződnie róla, hogy az összes szükséges adat és információ rendelkezésre áll.</p> <p>A 6. számú mellékletben meghatározott egységes elvek végrehajtása érdekében figyelembe kell venni a formetanátról szóló, az Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság által 2006. szeptember 29-én véglegesített felülvizsgálati jelentésnek és különösen annak I. és II. függelékének a következtetéseit.</p>

[Sor- szám	EU Nr.	Hatóanyag megnevezése	Azonosító számok	IUPAC név	Tisztaság ⁽¹⁾	Hatálybalépés időpontja	Az alkalmazás kezdő időpontja	A növényvédő szerek újra- értékelésének határideje	Lejárat időpontja	Speciális előírások
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11]
										<p>Ebben az átfogó értékelésben az engedélyező hatóságnak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – különös figyelmet kell fordítania a madarak, emlősök, a nem célzott ízeltlábúak és méhek védelmére, és biztosítania kell, hogy adott esetben az engedély feltételei között szerepeljenek kockázatsökkentő intézkedések; – különös figyelmet kell fordítania a szerrel foglalkozók biztonságára, és gondoskodnia kell arról, hogy a felhasználás feltételei között szerepeljen a megfelelő egyéni védőfelszerelés használata; – különös figyelmet kell fordítania a fogyasztók étkezési expozíciójára a szermaradék határértékeinek jövőbeli felülvizsgálatára való tekintettel.

[Sor-szám]	EU Nr.	Hatóanyag megnevezése	Azonosító számok	IUPAC név	Tisztaság ⁽¹⁾	Hatálybalépés időpontja	Az alkalmazás kezdő időpontja	A növényvédő szerek újra-értékelésének határideje	Lejárati időpontja	Speciális előírások
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11]
150.	154	metiokarb	CAS-szám: 2032-65-7 CIPAC-szám: 165	4-metil-tio-3,5-xilil metil-karbamát	980 g/kg	2007. 10. 01.	2008. 04. 01.	2011. 09. 30.	2017. 09. 30.	A. RÉSZ Kizárólag vetőmagcsávázás során rovarriasztó, rovarölő vagy puhatestűölő szerként használható. B. RÉSZ Amikor az engedélyező hatóság olyan kérelmet bírál el, amely arra irányul, hogy engedélyezze a metiokarbot tartalmazó növényvédő szereknek a kukoricavetőmag- csávázáson kívüli felhasználását, különös figyelmet kell fordítania a Tv. 14. §-a (1) bekezdésének c) pontjára, valamint a rendelet 16. §-a (1) bekezdésének c)–e) pontjaiban meghatározott kritériumokra, és mielőtt ilyen engedélyt ad ki, meg kell győződnie rőla, hogy az összes szükséges adat és információ rendelkezésre áll.

[Sor- szám	EU Nr.	Hatóanyag megnevezése	Azonosító számok	IUPAC név	Tisztaság ⁽¹⁾	Hatálybalépés időpontja	Az alkalmazás kezdő időpontja	A növényvédő szerek újra- értékelésének határideje	Lejárat időpontja	Speciális előírások
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11]
										<p>A 6. számú mellékletben meghatározott egységes elvek végrehajtása érdekében figyelembe kell venni a metiokarbról szóló, az Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság által 2006. szeptember 29-én véglegesített felülvizsgálati jelentésnek és különösen annak I. és II. függelékének a következtetéseit. Ebben az átfogó értékelésben az engedélyező hatóságnak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – különös figyelmet kell fordítania a madarak, emlősök és a nem célzott ízeltlábúak védelmére, és biztosítania kell, hogy adott esetben az engedély feltételei között szerepeljenek kockázatsökkentő intézkedések;

[Sor- szám	EU Nr.	Hatóanyag megnevezése	Azonosító számok	IUPAC név	Tisztaság ⁽¹⁾	Hatálybalépés időpontja	Az alkalmazás kezdő időpontja	A növényvédő szerek újra- értékelésének határideje	Lejárat időpontja	Speciális előírások
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11]
										<ul style="list-style-type: none"> – különös figyel- met kell fordíta- nia a szerrel fog- lalkozók és a kö- zelben tartózkodó biztonságára, és gondoskodnia kell arról, hogy a felhasználás fel- tételi között sze- repeljen a megfe- lelő egyéni védőfelszerelés használata; – különös figyel- met kell fordíta- nia a fogyasztók étkezési expozí- ciójára a szerma- radék határérté- keinek jövőbeli felülvizsgálatára való tekintettel.
151.	139	metrafenon	CAS-szám: 220899-03-6 CIPAC-szám: 752	3'-bróm-2,3,4,6' -tetrametoxi-2',6- dimetil-benzofenon	940 g/kg	2007. 02. 01.	2007. 08. 01.	2008. 07. 31.	2017. 01. 31.	A. RÉSZ Felhasználása kizárólag gombaölő szerként engedélyezhető. B. RÉSZ A 6. számú mellékletben meghatározott egységes elvek végrehajtása érdekében figyelembe kell venni a metrafenonról szóló, az Élelmiszerlánc-

[Sor- szám	EU Nr.	Hatóanyag megnevezése	Azonosító számok	IUPAC név	Tisztaság ⁽¹⁾	Hatálybalépés időpontja	Az alkalmazás kezdő időpontja	A növényvédő szerek újra- értékelésének határideje	Lejárat időpontja	Speciális előírások
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11]
										és Állat- egészségügyi Állandó Bizottság által 2006. július 14-én véglegesített felülvizsgálati jelentésnek és különösen annak I. és II. függé- lékének a következtetéseit. Az engedélyező hatóság a Tv. 22. §-ának (4) bekezdésével és e rendelet 39. §-ának c) pontjával összhangban tájékoztatja a Bizottságot a kereskedelmi forgalomba hozatalra gyártott technikai anyag specifikációjáról.
152.	140	Bacillus subtilis (Cohn 1872) QST 713 törzs, azonos az AQ 713 törzssel	kultúragyűjtemény száma NRRL B-21661 CIPAC-szám: nincs	Nem alkalmazható	–	2007. 02. 01.	2007. 08. 01.	2008. 07. 31.	2017. 01. 31.	A. RÉSZ Felhasználása kizárólag gombaölő szerként engedélyezhető. B. RÉSZ A 6. számú mellékletben meghatározott egységes elvek végrehajtása érdekében figyelembe kell venni a Bacillus subtilisról szóló, az

[Sor- szám	EU Nr.	Hatóanyag megnevezése	Azonosító számok	IUPAC név	Tisztaság ⁽¹⁾	Hatálybalépés időpontja	Az alkalmazás kezdő időpontja	A növényvédő szerek újra- értékelésének határideje	Lejárati időpontja	Speciális előírások
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11]
153.	141	spinozad	CAS-szám: 131929-60-7 (Spinozin A) 131929-63-0 (Spinozin D) CIPAC-szám: 636	Spinozin A: (2R,3aS,5aR,5bS, 9S,13S,14-R,16aS, 16bR)-2-(6-deoxi-2, 3,4-tri-O-metil- -L-mannopiranoziloxi)- 13-(4-dimetilamino- 2,3,4,6-tetradeoxi- -D-eritro-piranozil- -oxi)-9-etil-2,3,3a, 5a,5b,6,7,9,10,11, 12,13,14,15,16a, 16b-hexadekahidro- 14-metil-1H-8-oxa- ciklododeka[b]as- indacén-7,15-dión Spinozin D: (2S,3aR,5aS,5bS, 9S,13S,14-R,16aS, 16bS)-2-(6-deoxi-2, 3,4-tri-O-metil- -L-mannopiranoziloxi)- 13-(4-dimetilamino- 2,3,4,6-tetradeoxi- -β-D-eritro-piranozil- oxi)-9-etil-2,3,3a,5a, 5b,6,7,9,10,11,12, 13,14,15,16a,16b- hexadekahidro-4,14- dimetil-1H-8-oxaci- klododeka[b]as- indacén-7,15-dión	850 g/kg	2007. 02. 01.	2007. 08. 01.	2008. 07. 31.	2017. 01. 31.	Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság által 2006. július 14-én véglegesített felülvizsgálati jelentésnek és különösen annak I. és II. függé- lékének a következtetéseit. A. RÉSZ Felhasználása kizárólag rovarölő szerként engedélyezhető. B. RÉSZ A 6. számú mellékletben meghatározott egységes elvek végrehajtása érdekében figyelembe kell venni a spinozadról szóló, az Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság által 2006. július 14-én véglegesített felülvizsgálati jelentésnek és különösen annak I. és II. függé- lékének a következtetéseit.

[Sor- szám	EU Nr.	Hatóanyag megnevezése	Azonosító számok	IUPAC név	Tisztaság ⁽¹⁾	Hatálybalépés időpontja	Az alkalmazás kezdő időpontja	A növényvédő szerek újra- értékelésének határideje	Lejárati időpontja	Speciális előírások
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11]
				A spinozad 50–90% spinozin A és 5–50% spinozin D keveréke.						Ebben az átfogó értékelésben az engedélyező hatóságnak: – különös figyel- met kell fordíta- nia a vízi szerve- zetek védelmére; – különös figyel- met kell fordíta- nia a földigiliszt- ákat fenyegető veszélyre, ha az anyagot üveghá- zakban használgják fel. Az alkalmazás feltételei között szükség esetén kockázatcsökkentő intézkedéseknek is szerepelniük kell.
154.	142	tiametoxám	CAS-szám: 153719-23-4 CIPAC-szám: 637	(E,Z)-3-(2-kloroti- azol-5-ilmetil)-5- metil-[1,3,5]oxa- diazinan-4-ilidén-N- nitro-amin	980 g/kg	2007. 02. 01.	2007. 08. 01.	2008. 07. 31.	2017. 01. 31.	A. RÉSZ Felhasználása kizárólag rovarölő szerként engedélyezhető. B. RÉSZ A 6. számú mellékletben meghatározott egységes elvek végrehajtása érdekében figyelembe kell venni

[Sor- szám	EU Nr.	Hatóanyag megnevezése	Azonosító számok	IUPAC név	Tisztaság ⁽¹⁾	Hatálybalépés időpontja	Az alkalmazás kezdő időpontja	A növényvédő szerek újra- értékelésének határideje	Lejárati időpontja	Speciális előírások
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11]
										<p>a tiametoxámról szóló, az Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság által 2006. július 14-én véglegesített felülvizsgálati jelentésnek és különösen annak I. és II. függelékének a következtetéseit.</p> <p>Ebben az átfogó értékelésben az engedélyező hatóságnak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – különös figyelmet kell fordítania a talajvízszennyezés lehetőségére, különösen a hatóanyag és annak NOA 459602, SYN 501406, illetve CGA 322704 anyagcseretermékeinek esetében, amennyiben a hatóanyagot érzékeny talaj-, illetve éghajlati adottságú területeken alkalmazzák; – különös figyelmet kell fordítania a vízi szervezetek védelmére;

[Sor- szám	EU Nr.	Hatóanyag megnevezése	Azonosító számok	IUPAC név	Tisztaság ⁽¹⁾	Hatálybalépés időpontja	Az alkalmazás kezdő időpontja	A növényvédő szerek újra- értékelésének határideje	Lejárati időpontja	Speciális előírások
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11]
										<p>– különös figyel- met kell fordíta- nia a kis növény- evő állatokat fe- nyegető hosszú távú kockázatra, amennyiben a ha- tóanyagot vető- magkezelésre használgják fel.</p> <p>Az alkalmazás feltételei között szükség esetén kockázatcsökkentő intézkedéseknek is szerepelniük kell.”</p>

**A gazdasági és közlekedési miniszter
51/2007. (V. 17.) GKM
rendelete**

**a gázüzemű munkagép gáz-üzemanyag ellátó
berendezései beszerelésének, karbantartásának,
javításának, a belső égésű motorral üzemelő
munkagép gázüzeműre történő utólagos
átalakításának műszaki-biztonsági követelményeiről**

A Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalról szóló 297/2005. (XII. 23.) Korm. rendelet 15. §-ának c) és e) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

E rendelet alkalmazási köre a gázüzemű emelőtargonca, rakodógép, mezőgazdasági és erdészeti traktor, közúti járműnek nem minősülő kerekes jármű (a továbbiakban együtt: munkagép) gáz-üzemanyag ellátó berendezésének beszerelésére, karbantartására, javítására, belső égésű motorral üzemelő munkagép gázüzeműre történő utólagos átalakítására terjed ki.

2. §

A munkagépek gáz-üzemanyag ellátó berendezéseivel kapcsolatos elsőfokú hatósági jogköröket a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) műszaki-biztonsági feladatkörében eljáró, területileg illetékes mérésügyi és műszaki biztonsági hatósága (a továbbiakban: területi hatóság) gyakorolja. A területi hatóság első fokú közigazgatási döntése ellen benyújtott fellebbezéseket másodfokon a Hivatal központi szerve bírálja el.

3. §

(1) A gázüzemű munkagép gáz-üzemanyag ellátó berendezésének beszerelése, megbontásával járó javítása, karbantartása, a belső égésű motorral üzemelő munkagép gázüzeműre történő utólagos átalakítása (a továbbiakban együtt: szerelési tevékenység) a területi hatóság engedélye alapján végezhető. Az engedélyt a műhely üzemeltetőjének kell kérnie.

(2) A munkagép szerelése az 1. melléklet szerinti gáz-biztonsági követelményeknek megfelelő műhelyben végezhető.

(3) Az engedély iránti kérelemnek a következőket kell tartalmaznia:

a) a szerelést végző eredeti vagy hiteles cégkivonatát, egyéni vállalkozó esetén a vállalkozói igazolvány hiteles másolatát vagy az arra irányuló kifejezett kérelmet, hogy azt a területi hatóság szerezzé be,

b) nyilatkozatot arra vonatkozóan, hogy a tevékenységet szolgáltatásként vagy saját üzemeltetésű munkagépen, esetleg mindkét vonatkozásban végzi-e,

c) a szerelést végző személyek gázautó-szerelő képesítésének másolatát,

d) ha az ingatlan tulajdonosa és az üzemeltetője nem azonos, akkor a tulajdonos hozzájáruló nyilatkozatát a tevékenység végzéséhez és az ingatlan tulajdoni lapjának hiteles másolatát, vagy az arra irányuló kifejezett kérelmet, hogy azt a területi hatóság szerezzé be.

(4) A szerelést végző műhely gázbiztonságot érintő átalakítását a műhely üzemeltetőjének a területi hatóságnál be kell jelentenie. A változás mértékétől függően a területi hatóság az engedélyt változatlanul hagyja, módosítja vagy új engedélyt ad ki. A tevékenységi kör megváltozása esetén a területi hatóság az engedélyt módosítja vagy új engedélyt ad ki.

(5) Az engedély nem mentesíti a munkáltatót a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 21. §-ának (3) bekezdésében rögzített munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat kötelezettsége alól.

4. §

(1) A gáz-üzemanyag ellátó berendezés szerelését csak gázautó-szerelő képesítéssel¹ rendelkező személy végezheti.

(2) A gázüzemű munkagépek szerelését a 2. melléklet szerinti gázbiztonsági követelmények betartásával kell végezni.

5. §

(1) A területi hatóság az engedély feltételeinek meglétét, a szerelési tevékenységet évenként ellenőrzi.

(2) Ha az ellenőrzés során a területi hatóság megállapítja a 3. § (1), (2) vagy (4) bekezdésében, illetve a 4. §-ban foglaltak megszegését, a műhely üzemeltetőjét – határidő kitűzésével – felhívja annak megszüntetésére. A felhívás eredménytelensége esetén a tevékenység megtiltása iránt intézkedik.

¹ Az Országos Képzési Jegyzékről szóló 37/2003. (XII. 27.) OM rendelet.

6. §

(1) Amennyiben a sűrített földgáz vagy egyéb gáz-üzemanyag tartály időszakos ellenőrzésének és használatának időpontját a gyártó nem határozza meg, az a gyártás időpontjától számított 3 évig használható. Három-évenként elvégzett, kedvező eredményű időszakos ellenőrzések alapján a használat legfeljebb 20 évig hosszabbítható meg.

(2) Cseppfolyós gáz-üzemanyag tartály a gyártástól számított 10 évig használható. Más jogszabály előírása szerinti időszakos ellenőrzés alapján a használat legfeljebb 15 évre hosszabbítható meg.

7. §

Az e rendeletben meghatározott hatósági eljárásokért a területi hatóság külön jogszabályban² meghatározott díjat számít fel.

8. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépését megelőzően a munkagép gáz-üzemanyag ellátó berendezésének szerelését végző műhelyek tevékenységére vonatkozó korábbi engedélyek a rendelet hatálybalépését követő egy év elteltével érvényüket veszítik.

9. §

A rendelet tervezetének a műszaki szabványok és szabályok, valamint az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok terén információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, – a 98/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított – 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 8–10. cikkében előírt egyeztetése megtörtént.

Dr. Kóka János s. k.,
gazdasági és közlekedési miniszter

² A Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal egyes műszaki biztonsági közigazgatási eljárásainak és igazgatási jellegű szolgáltatásainak díjáról szóló 129/2005. (XII. 29.) GKM rendelet.

1. melléklet

az 51/2007. (V. 17.) GKM rendelethez

**Munkagépek gáz-üzemanyag ellátó berendezése
szerelését végző műhelyek gázbiztonsági
követelményei**

I. Általános követelmények

1. A műhely a „C” tűzveszélyességi osztályra vonatkozó tűzvédelmi követelményeknek feleljen meg.

2. A műhely légterébe került autógázt jelző gázérzékelőt és eltávolítását biztosító szellőztető berendezést kell felszerelni, amely a következő műszaki követelményeknek megfelel:

2.1. A gázérzékelő a járműben használt autógáz

a) alsó éghetőségi koncentrációjának 20%-án hallható és látható módon adjon jelzést, és egyidejűleg indítsa a szellőztető berendezést,

b) alsó éghetőségi koncentrációjának 40%-án válassza le a műhely villamos hálózatát, a robbanásbiztos villamos berendezések kivételével.

2.2. A szellőztető berendezésnek biztosítania kell a műhely legalább óránkénti ötszörös légcseréjét.

3. Az 500 m³-nél nagyobb műhely esetében, ha a tevékenységet az alapterület 20%-ánál kisebb helyen, a bejárati kapuhoz közel végzik, a műhelyben nem kell szellőztető berendezést felszerelni, és a villamos berendezések kézi kapcsolással választhatók le a villamos hálózatról. Ilyen esetben a területi hatóság egyéb feltételeket is meghatározhat.

4. A műhelyben nyílt égésterű tüzelőberendezés nem alkalmazható.

5. A műhelynek szabadba nyíló kapuval kell rendelkeznie.

6. A műhelyt – az egyéb előíráson túl – el kell látni további 1 db legalább 43A 183B egységű oltására alkalmas porral oltó kézi tűzoltó készülékkel.

7. A javításra kerülő gáz-üzemanyag ellátó berendezés kialakításától függően a műhelynek rendelkeznie kell a munkagép alatti munkák biztonságos végzéséhez szükséges szerelőknál vagy emelőberendezéssel.

*II. Cseppfolyós gázzal működő üzemanyag ellátó
berendezés szerelését végző műhelyre vonatkozó további
követelmények*

1. A padozattól mért 0,15 méter magasságban szerelőállásonként legalább 1-1 db egymástól függetlenül működő gázérzékelőt kell felszerelni. A szellőztetésnek a műhely alsó légterét megfelelően át kell öblítenie.

2. A műhely padlószintje nem lehet a terepszintnél mélyebben (kivéve: szerelőakna).

3. A helyiségben nem lehet olyan mélyedés vagy üreg, amelyben a gáz-üzemanyag összegyűlhet (kivéve: szerelőakna).

4. A gáz-üzemanyag ellátó berendezés szerelésére szolgáló szerelőakna padozatától mért 0,15 méter magasságban 2 db egymástól függetlenül működő gázérzékelőt kell beépíteni, valamint arról vezérelt akna-szellőztető berendezést kell alkalmazni. A szerelőakna vésszellőztető berendezése legalább óránként ötszörös légcserét biztosító elszívós rendszerű legyen, elszívó nyílásai víztől védetten az aknapadozat szintjében kerüljenek elhelyezésre.

III. Sűrített földgáz üzemű üzemanyag ellátó berendezés szerelését végző műhelyre vonatkozó további követelmények

1. A mennyezet szintjéhez közel, szerelőállásonként legalább 1-1 db egymástól függetlenül működő gázérzékelőt kell felszerelni.

2. A szellőztetésnek befűvással kell működnie oly módon, hogy a felső légteret megfelelően átöblítse.

2. melléklet

az 51/2007. (V. 17.) GKM rendelethez

Gázüzemű munkagépek szerelésének gázbiztonsági követelményei

I. Általános követelmények

1. Gázszivárgás észlelése esetén tilos:
– a munkagépet bármelyik üzemanyaggal üzemeltetni,
– a gázszivárgás megszüntetéséig a munkagépen mindenfajta más tevékenységet végezni.

2. Gázszivárgás észlelése esetén a munkahelyet azonnal áramtalanítani kell.

3. A gázüzemű munkagépeken nyílt lánggal vagy szikraképződéssel járó munkát végezni csak a vezetékrendszer gáztanulmányozása és a tartály kiszérése után szabad.

4. A rögzített tartály üritését e célra kialakított üritőberendezéssel kell végezni.

5. A gáz-üzemanyag ellátó berendezés tömörségvizsgálatához rendelkezni kell kézi gázszivárgás ellenőrző készülékkel, melynek jelzeshatára az alsó éghetőségi koncentráció legfeljebb 5%-a, 20% legnagyobb megengedett hibával.

6. Járó motornál tilos a gáz-üzemanyag ellátó rendszer megbontással történő javítása.

7. Gáz-üzemanyag ellátó berendezésen végzett javítás után minden esetben el kell végezni a tömítettségi vizsgálatot.

8. A tartály üritését, töltését az erre szolgáló berendezéssel a szabadban kell végezni.

II. Cseppfolyós gázüzemű munkagépek szerelése

1. Gáz-üzemanyag ellátó berendezés javítása.

1.1. A szerelésnél csak robbanásbiztos kivitelű kézilámpát szabad használni.

1.2. A gáz-üzemanyag ellátó berendezés szerelésekor antisztatikus egyéni védőeszközt kell viselni.

1.3. A kiszertelt, üres vagy gázt tartalmazó tartály ideiglenes tárolása a tűzvédelmi követelményeknek megfelelően kialakított tárolóhelyen történhet.

2. Gáz-üzemanyag ellátó berendezést nem érintő javítás.

2.1. Amennyiben a tartálykivezető szelepek zárva vannak és vezetékrendszert a motor működtetésével gázmentesítették, a munkagép gáz-üzemanyag ellátó berendezést nem érintő szerkezeti részei ugyanolyan biztonsági feltételekkel javíthatók, mint a nem gáz-üzemanyaggal működő munkagépek, ha

– a tartályszelepek a javítás időtartama alatt zárva maradnak, vagy a cserélhető tartályt leszerelték,
– a munka során a tartály nem éri el a 40 °C-nál nagyobb hőmérsékletet.

2.2. Amennyiben a tartály kivezető szelepeit nem zárták le és a vezetékrendszert nem gázmentesítették, a gáz-üzemanyag ellátó rendszert nem érintő szerelés csak olyan helyen végezhető

– amely a környező talajszintnél nem fekszik mélyebben,

– amelynek szellőzése biztosítja az óránkénti legalább háromszoros légcserét,

– amelynél a munkagéptől minden irányban mért 5 méteres távolságon belül nem található üreg nyílása, vízzár nélküli padlóösszefolyó,

– ahol a szerelőakna vagy más mélyedés gáz-üzemanyag koncentrációját hanggal és fényvel jelző készülékkel látták el.

III. Sűrített földgáz, az egyéb gáz ellátó berendezések

A sűrített földgáz, az egyéb gáz-üzemanyag ellátó berendezés szerelését a gáz-üzemanyag tulajdonságai, és a cseppfolyós gáz-üzemanyag ellátó berendezés szerelésére vonatkozó követelmények figyelembevételével kell végezni.

**A gazdasági és közlekedési miniszter,
valamint az oktatási és kulturális miniszter
52/2007. (V. 17.) GKM–OKM
együttes rendelete**

**az audiovizuális műsorszámok felújításának, valamint
szolgáltatásának műszaki, minőségi és egyéb
követelményeiről**

A Nemzeti Audiovizuális Archívumról szóló 2004. évi CXXXVII. törvény (a továbbiakban: NAVA tv.) 18. §-ának *b*) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a gazdasági és közlekedési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 163/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának *h*) pontjában megállapított feladatkörében, valamint az oktatási és kulturális miniszter feladat- és hatásköréről szóló 167/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának *d*) pontjában megállapított feladatkörében a következőket rendeljük el:

A rendelet hatálya

1. §

E rendelet hatálya a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szt.) 38. §-ának (5) bekezdésében megjelölt intézményekre terjed ki.

NAVA-pontok létesítése

2. §

(1) Az informatikáért felelős miniszter által a Neumann János Digitális Könyvtár és Multimédia Központ Közhasznú Társaság közreműködésével működtetett Nemzeti Audiovizuális Archívum (a továbbiakban: NAVA) archívumához hozzáférés kizárólag olyan intézmény részére biztosítható, amely

a) az Sztj. 38. §-ának (5) bekezdésében megjelölt intézményi körbe tartozik, továbbá

b) megfelel a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 38. §-ának (5) bekezdésében szabályozott szabad felhasználás esetében a nyilvánosság egyes tagjaihoz való közvetítés és a számukra történő hozzáférhetővé tétel módjának és feltételeinek meghatározásáról szóló 117/2004. (IV. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet), valamint a jelen rendelet előírásainak, továbbá amellyel

c) a NAVA összekapcsolási megállapodást kötött (a továbbiakban: NAVA-pont).

(2) A Kormányrendelet és e rendelet rendelkezéseivel összhangban a NAVA honlapján közzéteszi a NAVA szolgáltatás igénybevételéhez szükséges részletes műszaki követelményeket.

(3) Az Sztj. 38. §-ának (5) bekezdésében meghatározott intézmények a *melléklet* szerinti szándéknyilatkozat benyújtásával kezdeményezhetik a NAVA archívumához való hozzáférés biztosítását. A szándéknyilatkozat elektronikus úton, a NAVA honlapján tölthető ki.

(4) A szándéknyilatkozat beérkezését követően a NAVA megvizsgálja, hogy az intézmény az Sztj. 38. §-ának (5) bekezdésében megjelölt intézményi körbe tartozik-e, valamint teljesíti-e a Kormányrendeletben és a jelen rendeletben meghatározott követelményeket. Szükség esetén a NAVA felkéri az intézményt, hogy megfelelő dokumentumokkal támassza alá az (1) bekezdésben megjelölt jogszabályokban foglaltak teljesítését.

(5) A NAVA megvizsgálja továbbá, hogy az intézmény megfelel-e a szolgáltatás igénybevételéhez szükséges műszaki követelményeknek. Az intézmény akkor felel meg a műszaki követelményeknek, ha rendszere alkalmas a NAVA által rendelkezésre bocsátott tesztoldal megjelenítésére.

(6) A jogszabályi, valamint a műszaki követelményeknek megfelelő intézménnyel a NAVA a Kormányrendelet 3. §-ának (1) bekezdésével összhangban összekapcsolási megállapodást köt.

(7) A NAVA-pontok listáját a NAVA a honlapján nyilvánosan hozzáférhetővé teszi.

A műsorszámok szolgáltatásának műszaki és minőségi követelményei

3. §

(1) A NAVA rendszerébe történő minden bejelentkezést olyan azonosítási eljárás előzi meg, amely biztosítja, hogy csak jogosult NAVA-ponttól működtetett számítógépes terminál csatlakozhasson a NAVA hálózatához. A NAVA csak a hozzáférési jogosultság megállapítását követően szolgáltatja az archívumában őrzött műsorszámokat.

(2) A műsorszámokat a NAVA-pontok felé történő szolgáltatásuk során is a NAVA által fenntartott kiszolgáló tárolja, azok nem kerülnek rögzítésre a NAVA-pontokon. A műsorszámok NAVA-ponton történő megjelenítésénél olyan alkalmazásokat kell használni, amelyek a műsorszámoknak csak a NAVA-pontok számítógépes termináljain való megjelenítését teszik lehetővé, azok többszörözését (bármely hordozón való rögzítését) nem, valamint a műsorszám megtekintését követően automatikusan törlik a műsorszámok lejátszás idejére ideiglenesen tárolt adatait.

(3) A szolgáltatott formátumnak a NAVA-pontokon ingyenesen elérhető szoftverrel megjeleníthetőnek kell lennie.

(4) A NAVA a műsorszámokat olyan minőségben szolgáltatja, amely mindenkor alkalmas az Szjt. 38. §-ának (5) bekezdésében meghatározott tudományos kutatás vagy egyéni tanulás céljából történő felhasználásra.

(5) A NAVA által rögzített műsorszámoknak a NAVA tv. 2. mellékletében meghatározott leíró adatait tartalmazó adatbázisa – a NAVA tv. 5. §-ának a) pontjában foglalt korlátozással – a NAVA által fenntartott internetes honlapon bárki számára, azonosítás nélkül, ingyenesen elérhető.

Az archivált audiovizuális dokumentumok felújítása

4. §

(1) Az archivált audiovizuális dokumentumok felújítása keretében a NAVA

a) biztosítja, hogy a gyűjteményében őrzött dokumentumok veszteség nélkül megőrzésre kerüljenek, valamint alkalmasak legyenek a NAVA-pontok felé szolgáltatott formátum előállítására;

b) gyűjteményében a dokumentumokat a mindenkori lejátszhatóságot biztosító nyílt szabványú formátumban tárolja;

c) a gyűjtemény dokumentumainak épségét legalább öt évenként ellenőrzi, és időszakosan, de legalább tizenöt évente gondoskodik arról, hogy a dokumentumok a mű-

szaki fejlődésnek megfelelő műszaki színvonalú adathordozón kerüljenek tárolásra.

(2) A NAVA az önkéntesen szolgáltatott dokumentumok körében archiválási és digitális felújítási munkát végezhet. Ezen szolgáltatások körében átvett dokumentumoknak a NAVA csak a digitalizált változatát őrzi meg.

Hatálybalépés

5. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba, a 2–3. §-ok rendelkezéseit a rendelet hatálybalépését követően kezdeményezett összekapcsolási megállapodásokra kell alkalmazni.

(2) Azoknak az Szjt. 38. §-ának (5) bekezdésében megjelölt intézményeknek, amelyek e rendelet hatálybalépését megelőző időponttól a NAVA archívumához hozzáférést biztosító intézményként működnek – amennyiben a továbbiakban is NAVA-pontként kívánnak működni –, 2007. július 31-éig kell a 2. §-ban foglaltak szerint összekapcsolási megállapodást kötniük a NAVA-val.

Dr. Kóka János s. k.,
gazdasági és közlekedési miniszter

Dr. Hiller István s. k.,
oktatási és kulturális miniszter

Melléklet az 52/2007. (V. 17.) GKM–OKM együttes rendelethez

A NAVA archívumához való hozzáférés biztosítását kezdeményező szándéknyilatkozat

Intézmény teljes neve	*
Intézmény rövid neve	
Intézmény központi címe	
Megye	*
Város	*
Irányítószám	*
Cím (utca, házszám)	*
Intézmény központi telefonszáma	*
Intézmény faxszáma	*
Intézmény központi e-mail címe	
Intézmény weboldala (amennyiben van)	*
Intézmény havi látogatószáma (kérjük, számmal adja meg)	*
Intézmény levelezési címe (ha eltér a központi címtől)	
Város	
Irányítószám	
Cím (utca, házszám)	

<i>Intézményvezető</i>	
neve	*
beosztása	*
telefonszáma	*
e-mail címe	*
<i>NAVA-pont informatikai felelőse</i>	
neve	*
beosztása	*
telefonszáma	*
e-mail címe	*
<i>NAVA-pont kialakításáért/működtetéséért felelős kapcsolattartó (ha eltér az intézményvezetőtől!)</i>	
neve	
beosztása	
telefonszáma	
e-mail címe	
<i>Hálózati kapcsolat</i>	
Típusa (sávszélesség és hozzáférés típusa)	*
Szolgáltató megnevezése	*
Munkaállomás, illetve hálózat IP cím/címtartománya (ha nincs ilyen, kérjük, írja be, hogy dinamikus!)	*
Tervezett munkaállomások száma (kérjük, számmal adja meg)	*
Megjegyzés	

* Jelölt mezők kitöltése kötelező!

**A gazdasági és közlekedési miniszter
53/2007. (V. 17.) GKM
rendelete**

**a Kormány egyedi döntésével megítélhető
támogatások nyújtásának szabályairól szóló
8/2007. (I. 24.) GKM rendelet módosításáról**

Az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ámr.) 2. §-ának 2. pontjában kapott felhatalmazás alapján – a pénzügyminiszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. §

A Kormány egyedi döntésével megítélhető támogatások nyújtásának szabályairól szóló 8/2007. (I. 24.) GKM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. §-ának 11. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E rendelet alkalmazásában]

„11. Újonnan létesített munkahelyek száma: egy meghatározott létesítményben közvetlenül alkalmazottak szá-

mának nettó növekménye a beruházás megkezdését megelőző 12 hónap átlagával összehasonlítva. Az újonnan létrehozott munkakörök számának megállapításakor a rész-munkaidős és az idénymunkás alkalmazottakat a teljes munkaidőben alkalmazottak arányos törtrészeként kell figyelembe venni.”

2. §

(1) A Rendelet 8. §-a (1) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az egyes projektekhez nyújtható, bármely államháztartási forrásból származó összes támogatás támogatási intenzitása a Korm. Rendelet alapján nem haladhatja meg az e §-ban meghatározott mértékeket.”

(2) A Rendelet 8. §-a (2) bekezdésének *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Amennyiben a támogatott a kérelem benyújtásakor – szállítási ágazat és nagyberuházás kivételével –]

„*b*) közép vállalkozásnak minősül, akkor 10 százalékponttal növelt értéke az (1) bekezdésben meghatározott mértéknek.”

(3) A Rendelet 8. §-a (3) bekezdésének felvezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„Nagyberuházás esetén a támogatási intenzitás az (1) bekezdés alapján meghatározott támogatási intenzitás”

3. §

(1) A Rendelet 10. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A 10 millió eurónak megfelelő forintösszegnél nagyobb, de 25 millió eurónak – logisztikai beruházások esetében 20 millió eurónak – megfelelő forintösszeget meg nem haladó elszámolható költségű beruházások részére kizárólag abban az esetben lehet egyedi döntés alapján támogatást megítélni, amennyiben a döntéshozó megállapítja, hogy azok az Európai Unió által társfinanszírozott pályázatokból nem részesülhetnek támogatásban.”

(2) A Rendelet 10. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A 25 millió eurónak – logisztikai beruházások esetében 20 millió eurónak – megfelelő forintösszegnél kisebb elszámolható költségű beruházások részére kizárólag abban az esetben lehet egyedi döntés alapján támogatást megítélni, amennyiben a döntéshozó megállapítja, hogy azok az Európai Unió által társfinanszírozott pályázatokból nem részesülhetnek olyan mértékű beruházásösztönző támogatásban, amely alapján a beruházásnak a Magyar Köztársaság területén történő megvalósítása biztosított.”

4. §

A Rendelet 11. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az (1) bekezdésben megfogalmazott követelmény nem akadályozza a gyors technológiai változások miatt a meghatározott fenntartási időszak alatt korszerűtlenné vált üzemnek, illetve fejlesztésnek a támogató előzetes hozzájárulása melletti cseréjét, amennyiben a fenntartási időszak alatt a gazdasági tevékenység fenntartása az érintett régióban biztosított. A korszerűtlenné vált üzem, illetve fejlesztés cseréjét követő fenntartási időszakban a kedvezményezett az üzem vagy a fejlesztés cseréjére támogatásban nem részesülhet.”

5. §

(1) A Rendelet 13. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A támogatás igénylése cégszerűen aláírt kérelem vagy közigazgatási használatra alkalmas, fokozott biztonságú elektronikus aláírással ellátott elektronikus okirat be-

nyújtásával történik. A kérelmet a beruházónak a kijelölt közreműködő szervezetnek kell benyújtania.”

(2) A Rendelet 13. §-a a következő (3) és (4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Támogatás nem ítélt meg és nem folyósítható, ha a támogatási kérelem vagy a beruházás nem felel meg e rendelet rendelkezéseinek.

(4) A támogató és a kedvezményezett között kötendő támogatási szerződésben rendelkezni kell a támogatások lehívásának ütemezéséről, valamint a támogatások késedelmes igénybevétele esetén a jogkövetkezményekről, beleértve jelentős mértékű késedelem esetén a támogató ellátsási jogát.”

6. §

A Rendelet 14. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A földterület és az épületek kivételével az eszközök bérletével kapcsolatos költségeket csak akkor lehet figyelembe venni, ha pénzügyi lízing formájában valósul meg, a lízingszerződés tartalmazza az eszköznek a futamidő lejártá utáni megvásárlására vonatkozó kötelezettséget, továbbá az eszköz a beruházás kötelező fenntartásának (monitoring időszak) végéig a kedvezményezett tulajdonába kerül.”

7. §

A Rendelet melléklete III/B.2 táblázatának „1. Bázis létszám” sorához tartozó lábjegyzet helyébe a következő mondat lép:

„A támogatást igénylő által a foglalkoztatottak átlagos állományi létszáma a beruházás megkezdését megelőző 12 hónap átlagával összehasonlítva.”

8. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba. E rendelet rendelkezéseit a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a Rendelet 12. §-ának *i*) pontja hatályát veszti.

Dr. Kóka János s. k.,
gazdasági és közlekedési miniszter

**Az önkormányzati és területfejlesztési
miniszter
14/2007. (V. 17.) ÖTM
rendelete**

**a települések polgári védelmi besorolásáról szóló
18/1996. (VII. 25.) BM rendelet módosításáról**

A polgári védelemről szóló 1996. évi XXXVII. törvény 42. §-a (2) bekezdésének a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az önkormányzati és területfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 168/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 4. §-a c) pontjának cb) alpontjában meghatározott feladatkörömben a következőket rendelem el:

1. §

A települések polgári védelmi besorolásáról szóló 18/1996. (VII. 25.) BM rendelet (a továbbiakban: R.) melléklete BÉKÉS MEGYE fejezetének *Szeghalom székhelyű körzeti parancsnokság* címe alatt található felsorolás 12. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Szeghalom székhelyű körzeti parancsnokság]
„12. Örménykút”

2. §

Az R. mellékletének BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYE fejezetében meghatározott *Encs székhelyű körzeti parancsnokság* címe alatt felsorolt települések helyébe e rendelet mellékletében felsoroltak lépnek.

3. §

(1) Az R. melléklete GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYE fejezetének *Sopron székhelyű körzeti parancsnokság* címe alatt található felsorolás 3. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Sopron székhelyű körzeti parancsnokságú]
„3. Babót IV.”

(2) Az R. melléklete GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYE fejezetének *Sopron székhelyű körzeti parancsnokság* címe alatt található felsorolás 5. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Sopron székhelyű körzeti parancsnokság]
„5. Círák IV.”

(3) Az R. melléklete GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYE fejezetének *Sopron székhelyű körzeti parancsnokság* címe alatt található felsorolás 9. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Sopron székhelyű körzeti parancsnokság]
„9. Dénesfa IV.”

(4) Az R. melléklete GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYE fejezetének *Sopron székhelyű körzeti parancsnokság* címe alatt található felsorolás 11. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Sopron székhelyű körzeti parancsnokság]
„11. Edve IV.”

(5) Az R. melléklete GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYE fejezetének *Sopron székhelyű körzeti parancsnokság* címe alatt található felsorolás 21. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Sopron székhelyű körzeti parancsnokság]
„21. Gyóró IV.”

(6) Az R. melléklete GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYE fejezetének *Sopron székhelyű körzeti parancsnokság* címe alatt található felsorolás 25. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Sopron székhelyű körzeti parancsnokság]
„25. Himod IV.”

(7) Az R. melléklete GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYE fejezetének *Sopron székhelyű körzeti parancsnokság* címe alatt található felsorolás 29. és 30. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Sopron székhelyű körzeti parancsnokság]
„29. Kisfalud IV.
30. Kópháza IV.”

(8) Az R. melléklete GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYE fejezetének *Sopron székhelyű körzeti parancsnokság* címe alatt található felsorolás 36. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Sopron székhelyű körzeti parancsnokság]
„36. Osló IV.”

4. §

(1) Az R. melléklete HAJDÚ-BIHAR MEGYE fejezetének *Debrecen székhelyű körzeti parancsnokság* címe alatt található felsorolás 5. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Debrecen székhelyű körzeti parancsnokság]
„5. Derecske III.”

(2) Az R. melléklete HAJDÚ-BIHAR MEGYE fejezetének *Debrecen székhelyű körzeti parancsnokság* címe alatt található felsorolás 13. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Debrecen székhelyű körzeti parancsnokság]
„13. Létavértes III.”

5. §

Az R. melléklete PEST MEGYE fejezetének *Budaörs székhelyű körzeti parancsnokság* címe alatt található

felsorolás 13. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Budaörs székhelyű körzeti parancsnokság]

„13. Pilisvörösvár I.”

6. §

Az R. melléklete TOLNA MEGYE fejezetének *Szekszárd székhelyű körzeti parancsnokság* címe alatt található felsorolás 45. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Szekszárd székhelyű körzeti parancsnokság]

„45. Várdomb II.”

7. §

(1) Az R. melléklete VAS MEGYE fejezetének *Szombathely székhelyű körzeti parancsnokság* címe alatt található felsorolás 37. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Szombathely székhelyű körzeti parancsnokság]

„37. Rum IV.”

(2) Az R. melléklete VAS MEGYE fejezetének *Szombathely székhelyű körzeti parancsnokság* címe alatt található felsorolás 59. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Szombathely székhelyű körzeti parancsnokság]

„59. Zsennye II.”

8. §

(1) Az R. melléklete ZALA MEGYE fejezetének *Keszthely székhelyű körzeti parancsnokság* címe alatt található felsorolás 44. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Keszthely székhelyű körzeti parancsnokság]

„44. Zalacsány II.”

(2) Az R. melléklete ZALA MEGYE fejezetének *Nagykanizsa székhelyű körzeti parancsnokság* címe alatt található felsorolás 7. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Nagykanizsa székhelyű körzeti parancsnokság]

„7. Eszteregnye IV.”

(3) Az R. melléklete ZALA MEGYE fejezetének *Nagykanizsa székhelyű körzeti parancsnokság* címe alatt található felsorolás 36. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Nagykanizsa székhelyű körzeti parancsnokság]

„36. Rigyác IV.”

(4) Az R. melléklete ZALA MEGYE fejezetének *Zalaegerszeg székhelyű körzeti parancsnokság* címe alatt talál-

ható felsorolás 54. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Zalaegerszeg székhelyű körzeti parancsnokság]

„54. Pókaszeptk II.”

9. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Dr. Lamperth Mónika s. k.,
önkormányzati és területfejlesztési miniszter

Melléklet

a 14/2007. (V. 17.) ÖTM rendelethez

„Encs székhelyű körzeti parancsnokság

1. Abaújalpár	IV.
2. Abaújkér	IV.
3. Abaújlak	III.
4. Abaújszolnok	III.
5. Abaújvár	IV.
6. Alsógagy	III.
7. Alsóvadász	II.
8. Arka	IV.
9. Aszaló	II.
10. Baktakék	III.
11. Beret	III.
12. Boldogkőújfalú	IV.
13. Boldogkőváralja	IV.
14. Büttös	IV.
15. Csenyété	IV.
16. Csobád	II.
17. Detek	III.
18. Encs	IV.
19. Fancsal	III.
20. Fáj	IV.
21. Felsődobsza	II.
22. Felsőgagy	III.
23. Felsővadász	III.
24. Fony	IV.
25. Forró	III.
26. Fulókeresztúr	IV.
27. Gadna	III.
28. Gagyapáti	III.
29. Gagybátor	III.
30. Gagyvendégi	III.
31. Garadna	II.

32. Gibárt	II.
33. Gönc	IV.
34. Göncruszka	IV.
35. Halmaj	II.
36. Hejce	IV.
37. Hernádbüd	II.
38. Hernádcéce	IV.
39. Hernádkéres	II.
40. Hernádpetri	IV.
41. Hernádszentandrás	II.
42. Hernádszurdok	II.
43. Hernádvécse	IV.
44. Hidasnémeti	II.
45. Homrogd	II.
46. Ináncs	II.
47. Kány	IV.
48. Kázsmárk	II.
49. Keresztéte	IV.
50. Kéked	IV.
51. Kiskinizs	II.
52. Korlát	IV.
53. Krasznokvajda	III.
54. Kupa	II.
55. Léh	III.
56. Litka	IV.
57. Méra	II.
58. Mogyoróska	IV.
59. Monaj	III.
60. Nagykinizs	II.
61. Novajdrány	II.
62. Nyésta	III.
63. Pamlény	IV.
64. Pányok	IV.
65. Pere	II.
66. Percse	IV.
67. Pusztaradvány	IV.
68. Rásonysápberecs	III.
69. Regéc	IV.
70. Selyeb	III.
71. Szalaszend	IV.
72. Szászfá	III.
73. Szemere	IV.
74. Szentistvánbaksa	II.
75. Szikszó	II.
76. Telkibánya	II.
77. Tornyosnémeti	II.
78. Vilmány	II.
79. Vizsoly	II.
80. Zsujta	II.”

III. rész HATÁROZATOK

Az Alkotmánybíróság határozatai

Az Alkotmánybíróság 27/2007. (V. 17.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványok tárgyában – dr. Trócsányi László alkotmánybíró különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja: mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség áll fenn, mert az Országgyűlés nem szabályozta törvényben, hogy az eredményes ügydöntő országos népszavazáson hozott döntés meddig kötelezi az Országgyűlést, így azt sem, hogy a népszavazás alapján meghozott (népszavazás által megerősített) törvényt mikortól lehet a törvényalkotásra vonatkozó általános szabályok szerint módosítani vagy hatályon kívül helyezni. Az Országgyűlés nem szabályozta továbbá, hogy ugyanabban a kérdésben mennyi időn belül nem lehet kitézni újabb népszavazást.

Az Alkotmánybíróság felhívja az Országgyűlést, hogy szabályozási feladatának 2007. december 31-ig tegyen eleget.

2. Az Alkotmánybíróság az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 8. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

3. Az Alkotmánybíróság a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 1. §-ával és 13. §-ával összefüggésben mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az Alkotmánybírósághoz két indítvány érkezett az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló

1998. évi III. törvénnyel (a továbbiakban: Nsztv.) összefüggő mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítása iránt. Az Alkotmánybíróság az indítványokat – azok tárgyi azonosságára tekintettel – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat 28. § (1) bekezdése alapján egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

Az első indítványozó az Alkotmánybíróság két hatáskörét is érintő alternatív (vagylagos) indítványt terjesztett elő. Elsődlegesen azt indítványozta, hogy az Alkotmánybíróság utólagos normakontroll hatáskörben eljárva semmisítse meg az Nsztv. 8. § (1) bekezdését, másodlagosan – a megsemmisítés iránti kérelem teljesíthetőségének a hiányában – mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását kérte a kifogásolt törvényi rendelkezéshez kapcsolódóan.

Az Nsztv. 8. § (1) bekezdése értelmében az eredményes ügydöntő népszavazással hozott döntés az Országgyűlésre kötelező. Az indítványozó a támadott törvényi rendelkezést azért tekintette alkotmányellenesnek, mert „nincs moratórium a népszavazás útján megszülető döntés Országgyűlés általi módosításának legkorábbi időpontja tekintetében.”

Álláspontja szerint ez arra vezet, hogy az Országgyűlés bármikor megváltoztathatja az eredményes ügydöntő népszavazás eredményeként meghozott törvényt, ami egyfelől sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság részét képező jogbiztonság követelményét, másfelől értelmezhetetlenné teszi, kiüresíti az Alkotmány 28/C. § (3) bekezdésében foglalt azon alkotmányi rendelkezést, amely kimondja az eredményes ügydöntő népszavazás kötelező erejét.

Az indítványozó – az eredményes ügydöntő országos népszavazás alapján meghozott törvény jogforrástani kérdéseit elemezve – kifogásolta, hogy nem rendezett az eredményes referendum alapján meghozott törvény jogforrási hierarchiában elfoglalt helye, továbbá az a kérdés sem, hogy az említett törvényt az Országgyűlés mikor és milyen formában módosíthatja.

Az indítványozó nézete szerint – annak ellenére, hogy a hatályos jogi szabályozás nem ismeri a törvények közötti rangsort – a rendes törvények fölött kellene meghatározni az eredményes ügydöntő népszavazás alapján meghozott törvény jogforrási hierarchiában elfoglalt helyét. Álláspontja szerint alkotmányosan indokolt lenne az eredményes referendum alapján meghozott törvény módosíthatóságának a megnehezítése, vagy annak egy meghatározott ideig történő kötelező hatályban tartása. Az indítványozó szerint a jelzett hiányok azt eredményezik, hogy nincs meg a garanciája annak, hogy az Országgyűlésre nézve kötelező népszavazási döntés (eredmény) jogforrási szinten is kötelező legyen.

Az indítványozó – a fent ismertetett jogforrástani érvelésre alapítottn – a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) 1. §-ának a jogforrási hierar-

chiát megállapító, illetve 13. §-ának a jogszabályok időbeli hatályát szabályozó rendelkezései alkotmányellenességének a kimondását is indítványozta, az Nsztv.-vel kapcsolatos alkotmánybírói álláspont függvényében.

A második indítványozó az Nsztv. törvényi szabályozásához kapcsolódóan mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására terjesztett elő indítványt. Azt kifogásolta, hogy az Nsztv. „nem írta elő, hogy az eredményes ügydöntő népszavazással hozott döntés meddig kötelezi az Országgyűlést.”

Az indítványozó véleménye szerint a „törvényalkotás[i] lehetőségének határidejére vonatkozó szabály hiányában többféle, alkotmányjogi szempontból egyaránt elfogadhatatlan következtetésre” lehet jutni.

Az egyik ilyen következtetés, hogy „módosítási vagy hatályon kívül helyezési moratórium hiányában” az Országgyűlés az eredményes népszavazást követően azonnal a népszavazás eredményével ellentétes törvényt fogadhatna el. Az indítványozó szerint ez az „értelmezés” nyilvánvalóan ellentétes lenne a népszavazás alkotmányos intézményével, kiüresítené az Alkotmány 2. § (2) bekezdésében foglalt közvetlen hatalomgyakorlásra vonatkozó alkotmányi rendelkezést.

A másik – az indítványozó számára ugyancsak elfogadhatatlan értelmezés szerint – „végleges törvényhozási tilalom” keletkezne az Országgyűlés számára. Az indítványozó szerint az Országgyűlés törvényhozói és egyéb (alkotmányos) hatásköreinek határidő nélküli korlátozása sértene az Alkotmány 19. § (3) bekezdésében az Országgyűlés számára biztosított törvényalkotási jogkört, továbbá – a hatályos Alkotmányban nem szabályozott – „kizárólagos népszavazási tárgyakat” hozna létre, melyek ellentétben állnának az Alkotmány 19. § (1) bekezdésében szereplő – az Országgyűlés „legfelsőbb államhatalmi és népképviselői szerv” jellegét rögzítő – alkotmányi rendelkezéssel.

Az indítványozó szerint, mivel népszavazást az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdésben lehet tartani, ha az eredményes népszavazás miatt az Országgyűlés nem dönthetne többé az adott ügyben, és népszavazáson sem tehető fel többé a kérdés, akkor olyan „igazi örökös klauzula” jönne létre, ami burkolt alkotmánymódosítást eredményezne. A Parlament hatalmának – bizonyos törvényhozási tárgykörökben – határozatlan időre történő megvonása az indítványozó szerint sértene az Alkotmány 19. § (1) bekezdését és az Alkotmány 2. § (2) bekezdését is.

Az indítványozó érvelése alátámasztásaként hivatkozott arra, hogy a népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1989. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Ntv.) 31. § (3) bekezdése – a népszavazással megerősített törvények vonatkozásában – ismerte az indítványozó által hiányolt moratórium szabályt. Az indítványozó kifejtette továbbá, hogy a hiányzó – a népszavazás eredményének alkotmányos érvényesítését szolgáló – szabályozás álláspontja szerint törvényi szintre tartozik.

II.

1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett és vizsgálatba bevont rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.

(2) A Magyar Köztársaságban minden hatalom a népé, amely a népszuverenitást választott képviselői útján, valamint közvetlenül gyakorolja.”

„19. § (1) A Magyar Köztársaság legfelsőbb államhatalmi és népképviselői szerve az Országgyűlés.

(2) Az Országgyűlés a népszuverenitásból eredő jogait gyakorolva biztosítja a társadalom alkotmányos rendjét, meghatározza a kormányzás szervezetét, irányát és feltételeit.

(3) E jogkörében az Országgyűlés

a) megalkotja a Magyar Köztársaság Alkotmányát;

b) törvényeket alkot; (...)”

„28/B. § (1) Országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet.

(2) Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló törvény elfogadásához a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.”

„28/C. § (1) Országos népszavazást döntéshozatal vagy véleménynyilvánítás céljából lehet tartani, a népszavazás elrendelésére kötelezően vagy mérlegelés alapján kerül sor.

(2) Országos népszavazást kell tartani legalább 200 000 választópolgár kezdeményezésére.

(3) Ha az országos népszavazást el kell rendelni, az eredményes népszavazás alapján hozott döntés az Országgyűlésre kötelező.

(4) Mérlegelés alapján országos népszavazást a köztársasági elnök, a Kormány, az országgyűlési képviselők egyharmada vagy 100 000 választópolgár kezdeményezésére az Országgyűlés rendelhet el.

(5) Nem lehet országos népszavazást tartani:

a) a költségvetésről, a költségvetés végrehajtásáról, a központi adónemekről és illetékekről, a vámokról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvények tartalmáról,

b) hatályos nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségekről, illetve az e kötelezettségeket tartalmazó törvények tartalmáról,

c) az Alkotmány népszavazásáról, népi kezdeményezésről szóló rendelkezéseiről,

d) az Országgyűlés hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalakítási (-átalakítási, -megszüntetési) kérdésekről,

e) az Országgyűlés feloszlásáról,

f) a Kormány programjáról,

g) hadiállapot kinyilvánításáról, rendkívüli állapot és szükségállapot kihirdetéséről,

h) a Magyar Honvédség külföldi vagy országon belüli alkalmazásáról,

i) a helyi önkormányzat képviselő-testületének feloszlásáról,

j) a közkegyelem gyakorlásáról.

(6) Az ügydöntő országos népszavazás eredményes, ha az érvényesen szavazó választópolgárok több mint fele, de legalább az összes választópolgár több mint egynegyede a megfogalmazott kérdésre azonos választ adott.”

2. Az Nsztv. indítvánnyal támadott és vizsgálatba bevont rendelkezései:

„8. § (1) Az eredményes ügydöntő népszavazással hozott döntés az Országgyűlésre kötelező.

(2) A véleménynyilvánító népszavazás az állampolgárok közreműködését biztosítja az Országgyűlés döntéseinek meghozatalában, de nem kötelezi az Országgyűlést meghatározott tartalmú döntésre.

(3) A kötelező népszavazás csak ügydöntő, a mérlegelés alapján elrendelt (a továbbiakban: fakultatív) népszavazás az Országgyűlés döntésétől függően – a (4) bekezdésben foglalt korlátozással – ügydöntő vagy véleménynyilvánító lehet.

(4) Az Országgyűlés által már elfogadott, de a köztársasági elnök által még alá nem írt törvény megerősítéséről elrendelt népszavazás ügydöntő.”

3. A Jat. indítvánnyal támadott rendelkezései:

„1. § (1) A jogalkotó szervek a következő jogszabályokat alkotják:

a) az Országgyűlés törvényt,

b)

c) a Kormány rendeletet,

d) a miniszterelnök és a Kormány tagja (a továbbiakban együtt: miniszter) rendeletet,

e)

f) az önkormányzat rendeletet.

(2) E rangsornak megfelelően az alacsonyabb szintű jogszabály nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.”

„13. § A jogszabály akkor veszti hatályát, ha más jogszabály hatályon kívül helyezi vagy ha a jogszabályban meghatározott határidő lejárt.”

III.

Az indítványok részben megalapozottak.

1. Az országos népszavazás tárgykörében az Alkotmány az Nsztv. és a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) tartalmaz szabályozást. Az Alkotmány 28/C. § (1) bekezdése – a népszavazás köttéereje szerint – különbséget tesz az ügydöntő, illetve a véleménynyilvánító országos népszavazás között. Ügydöntő népszavazásra – az Alkotmány és az Nsztv. alapján – három esetben kerülhet sor.

Ügydöntő az Alkotmány 28/C. § (3) bekezdése alapján legalább 200 000 választópolgár kezdeményezésére kötelezően elrendelendő népszavazás.

„Az Országgyűlés által már elfogadott, de a köztársasági elnök által alá nem írt törvény megerősítéséről elrendelt népszavazás” ugyancsak ügydöntő [Nsztv. 8. § (4) bekezdés].

Végül ügydöntő lehet az Alkotmány 28/C. § (4) bekezdésében foglalt mérlegelés alapján elrendelt népszavazás is („ún. ügydöntő fakultatív népszavazás”) [Alkotmány 28/C. § (1) bekezdés, Nsztv. 8. § (3) bekezdés].

Az Alkotmány 28/C. § (3) bekezdése a kötelezően elrendelendő országos népszavazás ügydöntő jellegét mondja ki, erre nézve állapítja meg az eredményes népszavazás alapján meghozott döntés Országgyűlésre kötelező érvényét. Az Nsztv. első indítványozó által támadott 8. § (1) bekezdése az Alkotmány 28/C. § (3) bekezdéséhez képest tágabban, általános érvénnyel – az ügydöntő népszavazás fent megjelölt mindhárom fajtájára vonatkozóan – mondja ki a döntés Országgyűlésre nézve kötelező érvényét.

Az indítványozók által felvetett alkotmányossági probléma az országos ügydöntő népszavazás szabályozásával (szabályozási hiányaival) kapcsolatos.

2. Az Alkotmánybíróságnak az indítványok alapján két alkotmányossági kérdésben kellett állást foglalni.

Állást kellett foglalni egyfelől abban, hogy az indítványozók által felvetett szabályozási hiányok előidézik-e az országos ügydöntő népszavazás Alkotmányban szabályozott jogintézményének, az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság részét képező – a jogintézmények előre látható, kiszámítható, biztonságos működését is magában foglaló – jogbiztonság alkotmányi követelményének a sérelmét.

Állást kellett foglalni másfelől abban is, hogy az említett szabályozási hiányok előidézik-e – az Alkotmány 2. § (2) bekezdésében és 28/C. § (3) bekezdésében foglalt – népszavazáshoz való alapjog, valamint az Alkotmány 19. § (3) bekezdés *b*) pontjában foglalt – az Országgyűlést megillető törvényhozási jogkört rögzítő – alkotmányi rendelkezés sérelmét.

3. Az Alkotmánybíróság elsőként az Nsztv. 8. § (1) bekezdését utólagos normakontroll hatáskörben támadó indítványt bírálta el.

Az első indítványozó – vagylagosan előterjesztett indítványában – határozott kérelmet terjesztett elő az Nsztv. 8. § (1) bekezdése alkotmányellenességének a megállapítására és megsemmisítésére.

Az indítványozó a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását kérő indítványa indokolásával támasztotta alá az utólagos normakontrollra irányuló indítványát, és az említett indítványában megjelölt alkotmányi rendelkezésekkel azonos alkotmányi szabályok sé-

relmét állította [Alkotmány 2. § (1) és (2) bekezdés 28/C. § (3) bekezdés].

Az Nsztv. 8. § (1) bekezdése arról rendelkezik, hogy az eredményes ügydöntő népszavazással hozott döntés az Országgyűlésre kötelező. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó által felhozott érvek nem támasztják alá az Nsztv. 8. § (1) bekezdésének az indítványozó által állított tartalmi alkotmányellenességét. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az Alkotmány 2. § (2) bekezdésében foglalt népszuverenitás alkotmányi rendelkezéséből közvetlenül levezethető (következik), hogy az eredményes országos ügydöntő népszavazás (legyen az a jelen határozat III. rész 1. pontjában megjelölt ügydöntő népszavazások bármelyike) kötelező érvényű az Országgyűlésre.

Az Nsztv. 8. § (1) bekezdése az Alkotmány 2. § (2) bekezdése végrehajtását szolgáló törvényi rendelkezés, a népszuverenitás alkotmányos elvének törvényi szinten megfogalmazott garanciája.

A kifejtettekre tekintettel az Alkotmánybíróság elutasította az Nsztv. 8. § (1) bekezdése alkotmányellenességének a megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt. A kifogásolt törvényi rendelkezés – az indítványozó által kifejtett indokokkal – nem sérti az Alkotmány 2. § (1) és (2) bekezdését, és nem ellentétes az Alkotmány 28/C. § (3) bekezdésében foglalt alkotmányi rendelkezéssel sem.

4. Az Alkotmánybíróság megvizsgálta a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványokat is.

Az egyesített indítványok tartalma alapján az indítványozók három kérdésben látták fennállónak a törvényalkotó alkotmánysértő mulasztását.

Egyrészt kifogásolták, hogy az Nsztv.-ben a törvényalkotó nem szabályozta, hogy az eredményes ügydöntő országos népszavazáson meghozott döntés meddig kötelezi az Országgyűlést, másrészt kifogásolták, hogy az Nsztv. nem szabályozza, hogy ugyanabban a kérdésben mennyi időn belül nem lehet kitézni újabb népszavazást.

Harmadrészt sérelmezték, hogy az Nsztv. nem szabályozza azt a kérdést sem, hogy a népszavazás eredményeként meghozott, illetve a népszavazással megerősített törvény mennyi ideig köti az Országgyűlést.

Az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására vonatkozó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 49. §-a szabályozza. Az Abtv. 49. §-a alapján mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására akkor kerülhet sor, ha a jogalkotó szerv a jogszabályi felhatalmazásból eredő jogalkotói feladatát elmulasztotta, és ezzel alkotmányellenességet idézett elő. Az említett törvényi rendelkezés alkalmazása során a két feltételnek – a mulasztásnak és az ennek folytán előidézett alkotmányellenes helyzetnek – együttesen kell fennállni [1395/E/1996. AB határozat, ABH 1998, 667, 669.].

Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata szerint a jogalkotó szerv jogalkotási kötelezettségét konkrét jogszabályi felhatalmazás hiányában is köteles teljesíteni, ha az alkotmányellenes helyzet – a jogi szabályozás iránti igény – annak következtében állt elő, hogy az állam jogszabályi úton beavatkozott bizonyos életviszonyokba, és ezáltal az állampolgárok egy csoportját megfosztotta alkotmányos jogai érvényesítésének a lehetőségétől [22/1990. (X. 16.) AB határozat, ABH 1990, 83, 86.].

Az Alkotmánybíróság akkor is mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapít meg, ha az alapjog érvényesüléséhez szükséges jogszabályi garanciák hiányoznak [37/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 227, 231.].

Az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmánysértést nemcsak akkor állapít meg, ha az adott tárgykörre vonatkozóan semmilyen szabály nincs [35/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 204, 205.], hanem akkor is, ha az adott szabályozási koncepción belül az Alkotmányból levezethető tartalmú jogszabályi rendelkezés hiányzik [22/1995. (III. 31.) AB határozat, ABH 1995, 108, 113.; 29/1997. (IV. 29.) AB határozat, ABH 1997, 122, 128.].

A szabályozás hiányos tartalmából eredő alkotmánysértő mulasztás megállapítása esetében is a mulasztás vagy a kifejezett jogszabályi felhatalmazáson nyugvó, vagy ennek hiányában, a feltétlen jogszabályi rendezést igénylő jogalkotói kötelezettség elmulasztásán kell, hogy alapuljon [4/1999. (III. 31.) AB határozat, ABH 1999, 52, 57.].

Az Alkotmánybíróság vizsgálata során megállapította, hogy az Nsztv.-t megelőzően hatályban volt, Ntv1. 31. § (1) bekezdése törvényi szinten szabályozta, hogy ugyanabban a kérdésben mennyi időn belül nem lehet országos népszavazást kitűzni. (Az említett törvényi rendelkezés alapján ugyanabban a kérdésben országos népszavazást két éven belül nem lehetett kitűzni.)

Az Ntv1. 31. § (3) bekezdése kimondta továbbá, hogy a népszavazással megerősített törvény módosítására – a törvény hatálybalépését követő két éven túl – a törvényalkotásra irányadó általános alkotmányos előírások szerint is sor kerülhet.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az országos népszavazásra vonatkozóan a jelenleg hatályos szabályozásban – az Ntv1. említett rendelkezéseinek megfelelő – moratóriumok nem találhatók.

[Az Alkotmánybíróság egyébként megjegyzi, hogy a helyi népszavazásra vonatkozó szabályozás – a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 48. §-a – előírja, hogy ugyanabban a kérdésben helyi népszavazást egy éven belül nem lehet kitűzni akkor sem, ha a helyi népszavazás eredménytelen volt. Ennek megfelelően a Ve. 133. § (2) bekezdésének c) pontja az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének a megtagadására vonatkozó szabályok között kötelező megtagadási okként szabályozza azt, ha ugyanabban a kérdésben egy éven belül kezdeményeznek helyi népszavazást. A helyi népszavazást érintően tehát az

ugyanabban a kérdésben történő újbóli népszavazás egy éves moratórium alá esik.]

A kifejtettekre tekintettel tehát megállapítható, hogy sem az Nsztv., sem az országos népszavazásra irányadó egyéb törvényi szabályozás nem tartalmaz rendelkezést az indítványozók által felvetett kérdésekben, ebből következően az indítványozók által kifogásolt szabályozási hiány fennáll.

Az Alkotmánybíróság ezt követően elsőként azt vizsgálta, hogy az indítványozók által kifogásolt szabályozási hiány következtében sérülnek-e az indítványozók által felhívott alkotmányi rendelkezések.

Az Alkotmánybíróság az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében szabályozott jogállamiság részét képező jogbiztonság alkotmányi követelményének egyes tartalmi elemeit több korábbi határozatában vizsgálta. Az Alkotmánybíróság a 9/1992. (I. 30.) AB határozatában kifejtette, hogy a jogállamiság alapvető ismérve a jogbiztonság, amely nemcsak „az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is” (ABH 1992, 59, 65.). A jogintézmények kiszámítható működésének a jogbiztonságból fakadó jogállami követelményét az Alkotmánybíróság más határozataiban is megerősítette [47/2003. (X. 27.) AB határozat, ABH 2003, 525, 535.; 33/2005. (IX. 29.) AB határozat, ABH 2005, 352, 358.].

Az Alkotmánybíróság azt is hangsúlyozta, hogy: „a jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki tevékenységüket” [4/1999. (III. 31.) AB határozat, ABH 1999, 52, 61.].

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a jogbiztonság alkotmányi rendelkezése megköveteli, hogy a közvetlen hatalomgyakorlás kiemelkedően fontos Alkotmányban szabályozott jogintézményének – az országos népszavazásnak – a működése előre látható, kiszámítható és biztonságos legyen. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az indítványozók által felvetett szabályozási hiányosságok azt idézik elő, hogy az alkotmányos jogintézmény jogállami követelményeknek megfelelő működése teljeskörűen nem biztosított.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint sem az országos népszavazás kezdeményezésére jogosult választópolgárok, sem az országos ügydöntő népszavazáson meghozott döntés végrehajtásáért felelős Országgyűlés oldalán nem merülhet fel olyan bizonytalansági tényező, amely veszélyeztetheti az alkotmányos jogintézmény előre látható, kiszámítható és biztonságos működését.

A vizsgált esetben az indítványozók által kifogásolt szabályozási hiányok bizonytalanságot teremtenek a választópolgárok számára, mivel előre nem tudhatják, hogy ugyanabban a kérdésben mennyi időn belül nem kezdemé-

nyezhetnek újabb népszavazást (ugyanabban a kérdésben mennyi időn belül nem lehet kitűzni újabb népszavazást).

Bizonytalanság áll fenn az Országgyűlés – a népszavazási döntés végrehajtásáért felelős szerv – oldalán is, mivel nem tudhatja, hogy az eredményes ügydöntő országos népszavazáson hozott döntés meddig kötelezi, illetve azt sem, hogy a népszavazáson alapuló (népszavazás által megerősített) törvény mennyi ideig köti (milyen módon és határidőn belül módosíthatja vagy helyezheti azt hatályon kívül).

Az Alkotmánybíróság megjegyzi: az indítványozók által kifogásolt hiányos szabályozás következtében – az Alkotmány 28/C. § (3) bekezdése és az Nsztv. 8. § (1) bekezdése jogalkalmazói értelmezésével – az említett kérdésekre több egymástól eltérő válasz is adható, ám sem az indítványozók által is hivatkozott „örökös klauzula” (népszavazási döntés megváltoztathatatlansága), sem az időkorlát nélküli („bármikori”) megváltoztathatóság nem tekinthető a jogállami követelményeknek megfelelő „válasznak”.

Ebből következően az említett alkotmányi, illetve törvényi rendelkezések jogalkalmazói jogértelmezésével sem lehet alkotmányosan kielégítő választ adni az indítványozók által feltett alkotmányossági kérdésekre, nem lehet „kiváltani” a hiányzó szabályozást.

Az Alkotmány 2. § (2) bekezdése értelmében a hatalom forrása a nép, amely a népszuverenitást választott képviselői útján közvetve, valamint közvetlenül gyakorolja. Az Alkotmánybíróság egy korai határozatában már megállapította, hogy a népszavazás a közvetlen hatalomgyakorlásra vonatkozó alkotmányos jog gyakorlásának egyik formája, amely a választójoghoz hasonlóan alapvető jogként részesül alkotmányos védelemben (987/B/1990. AB határozat, ABH 1991, 527, 528.).

Az 52/1997. (X. 14.) AB határozatban az Alkotmánybíróság arra is rámutatott, hogy a népszavazáshoz való jog politikai alapjog, amely maga után vonja az állam objektív intézményvédelmi kötelezettségét a joggyakorlás feltételeinek a biztosítására [52/1997. (X. 14.) AB határozat, ABH 1997, 331, 343.].

A hivatkozott határozat indokolásában az Alkotmánybíróság azt is megállapította, hogy „ha a népszavazás eredménye kötelezi a képviseleti intézményt, akkor a nép »részesese« vagy »meghatározója« lesz a népképviseleti szerv döntésének” (ABH 1997, 331, 339.). Az indokolás szerint a népszavazás eredménye változtatja meg a hatalmi viszonyt, ez teszi a hatalomgyakorlás „részesévé” a választópolgárt, így noha a közvetlen hatalomgyakorlás a népszuverenitás gyakorlásának kivételes formája, de kivételes megvalósulásának az eseteiben a képviseleti hatalomgyakorlás fölött áll: az Országgyűlés végrehajtói szerepbe kerül (ABH 1997, 331, 340, 341.).

Az Alkotmánybíróság rámutat: az állam – objektív intézményvédelmi kötelezettségéből fakadóan – köteles az Alkotmány 28/C. § (3) bekezdésében foglalt népszavazás politikai alapjogának az érvényesülését szolgáló garanciá-

lis szabályokat teljeskörűen megalkotni. Az indítványozók által jelzett szabályozási hiányok olyan garanciális szabályok hiányát jelentik, amelyek nélkül kiüresedhet az Alkotmány 28/C. § (3) bekezdésében foglalt politikai alapjog.

Ha az Országgyűlés időbeli korlátozás nélkül („bármikor”) megváltoztathatja az eredményes ügydöntő országos népszavazáson meghozott döntést – moratórium hiányában –, időkorlát nélkül hatályon kívül helyezheti vagy módosíthatja a népszavazás alapján megalkotott (népszavazással megerősített) törvényt, az kiüresítheti az Alkotmány 28/C. § (3) bekezdésében szabályozott népszavazáshoz való jogot, ami egyben az Alkotmány 2. § (2) bekezdésében foglalt népszuverenitás egyik megvalósulási formáját jelentő közvetlen hatalomgyakorlás alkotmányi rendelkezésének a sérelmére is vezet.

Az Alkotmány 19. § (3) bekezdés *b)* pontja értelmében az Országgyűlés törvényeket alkot. Az Országgyűlés Alkotmányban rögzített törvényalkotói hatáskörét is érinti az említett garanciális rendelkezések hiánya. Az Országgyűlés törvényalkotói hatáskörét érintően sem állhat fenn bizonytalanság abban a kérdésben, hogy az eredményes ügydöntő országos népszavazás eredményeként meghozott (népszavazással megerősített) törvény tekintetében érvényesül-e, és ha igen, milyen időbeli korlát mellett módosítási, illetve hatályon kívül helyezési tilalom. Az Országgyűlés törvényalkotási eljárásának, a törvényhozás alkotmányos jogintézményének az előre látható, kiszámítható és biztonságos működése szempontjából is garanciális jelentőségű, hogy világosan és egyértelműen szabályozott legyen az Országgyűlés említett alkotmányi hatáskörét korlátozó moratórium léte vagy annak hiánya.

A kifejtettekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy – a vizsgált esetben – az indítványozók által kifogásolt szabályozási hiányok mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességre vezettek. Az Alkotmány 2. § (1) bekezdését sérti az, hogy nem biztosított – az Alkotmány 2. § (2) bekezdésében és 28/C. § (3) bekezdésében szabályozott – országos ügydöntő népszavazás alkotmányos jogintézményének a jogállami követelményeknek megfelelő előre látható, kiszámítható és biztonságos működése.

Az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének sérelmén túlmenően, a népszavazás politikai alapjogának érvényesülését szolgáló garanciális jogszabályi rendelkezések hiányossága az Alkotmány 2. § (2) bekezdésében foglalt népszuverenitás alkotmányi rendelkezését is sérti.

Úgyszintén sérül az Alkotmány 19. § (3) bekezdése *b)* pontjában foglalt – az Országgyűlés törvényalkotói hatáskörét rögzítő – alkotmányi rendelkezés is, mivel a szabályozás hiányossága miatt az országos ügydöntő népszavazás eredményeként megalkotott (népszavazással megerősített) törvény Országgyűlés általi módosítása, illetve hatályon kívül helyezése tekintetében jogbizonytalanság áll fenn.

Az Alkotmánybíróság másodsorban – az Abtv. 49. § (1) bekezdése alapján hivatalból eljárva – arra is kiterjesztette a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló vizsgálatát, hogy az indítványozók által kifogásolt szabályozási hiányok a vizsgált esetben az Alkotmány 28/B. § (2) bekezdésében foglalt alkotmányi rendelkezés sérelmére vezetnek-e.

Az Alkotmány – vizsgálatba bevont – 28/B. § (2) bekezdése alkotmányi szintű felhatalmazást ad a törvényalkotó számára arra, hogy az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló törvényt – a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával – megalkossa, és ennek keretében szabályozza az országos népszavazás alkotmányos jogintézménye működésének az Alkotmányban nem szabályozott területeit.

Az Alkotmánybíróság a 64/1997. (XII. 17.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) – előzetes normakontroll hatáskörben eljárva – vizsgálta a T/4752. számú törvényjavaslat (az Nsztv.-re vonatkozó törvényjavaslat) 9. § (3) bekezdés c) pontjában és 12. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseinek az alkotmányosságát, és megállapította azok alkotmányellenességét.

A törvényjavaslat 9. § (3) bekezdés c) pontja akként rendelkezett, hogy ugyanazon tartalmú kérdésben nem nyújtható be népszavazás elrendelésére irányuló újabb kezdeményezés, ha a kérdésben két éven belül népszavazást tartottak.

A törvényjavaslat 12. § (3) bekezdése pedig azt mondta ki, hogy ugyanazon tartalmú kérdésben [Alkotmány 28/B. § (1) bekezdése] két éven belül nem lehet újabb népszavazást tartani.

Az Abh. indokolásában az Alkotmánybíróság kifejtette: „[a]z Alkotmány 1997. évi LIX. törvénnyel történő módosítása – többek között – beiktatta a 28/C. § (5) bekezdést, amely meghatározza, hogy mely esetekben nem lehet országos népszavazást tartani.

Az országos népszavazásból kizárt tárgykörök ezáltal alkotmányi szintű szabályokká váltak. Ez a felsorolás az Alkotmány szintjén teljes körű és kimerítő felsorolásnak minősül, ami azt jelenti, hogy e politikai alapjog korlátozására – a népszavazás tiltott tárgyköréi, illetve a további kizáró okok meghatározása tekintetében – csak az Alkotmány keretei között kerülhet sor.

Az Alkotmány 28. § (5) bekezdése nem tartalmaz felhatalmazó rendelkezést a további törvényi szintű szabályozásra, így a törvényhozás útján nem határozhatók meg az Alkotmány 28. § (5) bekezdésén túli kizáró okok.

A Törvényjavaslat a 9. § (3) bekezdés c) pontjában, továbbá a 12. § (3) bekezdésében megfogalmazott az a szabálya, amely szerint ugyanazon tartalmú kérdésben két éven belül nem lehet tartani újabb népszavazást, kizáró oknak minősül.

Mivel az Alkotmány maga tartalmazza – a kizárólagos szabályozás igényével – azokat az eseteket, amikor nem tartható országos népszavazás, ezért minden további tör-

vényi szűkítés szembe kerül az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésével.

Az Alkotmánybíróság a törvényi szintű szabályozás miatt állapította meg a Törvényjavaslat 9. § (3) bekezdés c) pontjának, továbbá – az ugyanazon normaszöveget tartalmazó – 12. § (3) bekezdésének alkotmányellenességét” (ABH 1997, 380, 384.).

Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben rámutat arra, hogy az Alkotmány 28/B. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés olyan, a törvényalkotó számára biztosított alkotmányi felhatalmazás, amely alapján a törvényalkotó jogosult és egyben köteles is az országos népszavazás és népi kezdeményezés alkotmányos jogintézményeinek – az Alkotmányban nem szabályozott – szabályozási területeit törvényi szinten szabályozni.

Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése az országos népszavazásból kizárt tárgyköröket határozza meg, ezek az ún. „tiltott tárgykörök” váltak – az Alkotmány 1997. évi LIX. törvénnyel történő módosítása következtében – alkotmányi szintű rendelkezéssé.

Az Alkotmány említett rendelkezése valóban nem ad felhatalmazást a törvényalkotó számára további a népszavazásból kizárt tárgykörök törvényi szinten történő szabályozására, e tekintetben tehát az alkotmányi felsorolás teljes körű és kimerítő.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint ugyanakkor mindezekből nem következik az, hogy – a „tiltott népszavazási tárgykörök” kivételével – a törvényalkotó, élve az Alkotmány 28/B. § (2) bekezdésében foglalt alkotmányi felhatalmazással, ne alkothatna olyan törvényi szintű rendelkezéseket, amelyek a népszavazás politikai alapjogának/alkotmányos jogintézményének a működése szempontjából korlátozást tartalmaznak, nem érintve a népszavazás intézményének lényeges tartalmát.

A „tiltott tárgykörökre” vonatkozó alkotmányi rendelkezések [Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés] meghatározásával az alkotmányozó kizárólag az említett tárgyköröket határozta meg az alkotmányos jogintézmény alkotmányi szintű szabályozást igénylő tárgyköröként, és nem rendelkezett arról, hogy a jogintézmény működését érintő további korlátozó rendelkezések törvényi szinten ne lennének szabályozhatók.

A jelen ügy kapcsán az Alkotmánybíróság tehát – eltérve az Abh. indokolásában kifejtettektől – úgy ítéli meg, hogy az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése kizárólag a népszavazásból véglegesen, teljeskörűen kizárt tárgykörök tekintetében, és nem általában véve a népszavazás alkotmányos jogintézményének a működésére korlátozóan ható rendelkezésekre nézve mondja ki az alkotmányi szintű szabályozás követelményét. Az Alkotmánybíróság a korábbi Abh.-ban nem tett különbséget a „tiltott tárgykörök” (vagyis azon tárgykörök, amelyekre nézve a tilalom abszolút, mivel azokban egyáltalán nem tartható népszavazás), és azon további kizáró okok között, amelyek nem jelentik népszavazás kezdeményezésének vagy megtartásának abszolút akadályát, hanem pl. időlegesen korlátozzák azt

(pl. az újabb népszavazás kezdeményezésére vonatkozó időbeli moratórium), vagy szigorú formai szabályokat határoznak meg. Az Alkotmány 28/B. § (2) bekezdésével el-
lentétes azonban az Alkotmány népszavazásra vonatkozó rendelkezéseinek, ezen belül a tiltott tárgykörök alkotmányi szabályozásának olyan értelmezése, amely szerint bármely, a népszavazás kezdeményezését, megtartását akár csak időlegesen is korlátozó ok csak az Alkotmányban határozható meg, törvényben nem.

Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében megfogalmazott „egyértelműségi követelmény” törvényi szinten meghatározott, az alkotmányos jogintézmény működését korlátozó rendelkezés, ami ugyanakkor nem jelenti újabb alkotmányosan tiltott tárgykör meghatározását.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a rendelkező rész 1. pontjában megjelölt korlátozó rendelkezések (moratóriumok) szabályozása – az Alkotmány 28/B. § (2) bekezdésében foglalt alkotmányi felhatalmazás alapján – a törvényalkotó hatáskörébe tartozik.

Az Alkotmánybíróság rámutat ugyanakkor arra, hogy az Országgyűlés szabadon választhatja meg azt, hogy alkotmányi vagy törvényi szinten pótolja a hiányzó szabályozást, mivel a kifejtettek szerint az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdéséből nem vezethető le az, hogy az említett rendelkezések kizárólag alkotmányi szinten szabályozhatók.

Mivel a jelen határozat indokolásában kifejtett indokok alapján a rendelkező rész 1. pontjában megjelölt szabályozási hiányok több, az indítványokban megjelölt alkotmányi rendelkezés sérelmét is előidézték, az Alkotmánybíróság hivatalból eljárva megállapította, hogy a törvényalkotó mulasztása – az Alkotmány vizsgálatba bevont – 28/B. § (2) bekezdésében foglalt alkotmányi rendelkezést is sérti annyiban, hogy az említett szabályozások elmulasztásával a törvényalkotó nem tett teljeskörűen eleget az Alkotmány 28/B. § (2) bekezdéséből eredő szabályozási kötelezettségének.

Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság – a rendelkező rész 1. pontjában foglaltak szerint – a mulasztást és az ennek következtében fennálló alkotmányellenességet az egyesített indítványok alapján az Alkotmány 2. § (1) és (2) bekezdése, továbbá az Alkotmány 19. § (3) bekezdés b) pontja, valamint – hivatalból eljárva – az Alkotmány 28/B. § (2) bekezdése alapján megállapította, és határidőt szabott az Országgyűlés számára az alkotmányellenes mulasztás megszüntetésére.

5. Az Alkotmánybíróság vizsgálta a Jat. 1. §-a és 13. §-a alkotmányellenességének a megállapítására előterjesztett indítványt is. Az indítványozó az említett törvényi rendelkezések alkotmányellenességének a megállapítására irányuló indítványát az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság alkotmányi rendelkezésének a sérelmére alapítottan, „vagylagos indítványként” terjesztette elő. Az indítvány tartalmából kitűnően az indítványozó

nem a kifogásolt törvényi rendelkezések megsemmisítését kérte, hanem az általa „kívánatosnak tartott” törvényi rendelkezések hiányára alapítottan indítványozta az alkotmányellenesség megállapítását.

Az indítványozó a Jat. 1. §-ának a jogforrási hierarchiára, illetve 13. §-ának a jogszabály időbeli hatályára vonatkozó rendelkezéseivel összefüggésben azt kifogásolta, hogy azok nem tekinthetők olyan garanciális rendelkezéseknek, amelyek biztosítanák a jogforrási rendszer szintjén a népszavazás eredményének az Országgyűlésre nézve kötelező érvényét. Elfogadható garanciális szabálynak tekintené az indítványozó a Jat. azon rendelkezését, amely a népszavazás eredményeként megalkotott törvény módosítását újabb népszavazáshoz kötné.

Az indítványozó szerint olyan szabályozásra lenne szükség, amely „tisztázná” a népszavazás alapján meghozott törvény jogforrások között elfoglalt helyét. Olyan törvényi szabályozást tartana kielégítőnek, amely biztosítaná azt, hogy a népszavazás alapján meghozott törvény a jogforrási hierarchiában más törvény fölött helyezkedjen el, s álláspontja szerint kivételként szabályozni kellene a népszavazás alapján meghozott törvény módosíthatóságának a korlátait is.

Az Alkotmánybíróság az indítványt – tartalmának megfelelően – mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványként bírálta el, és megállapította, hogy az indítványozó által felhívott jogállamiság alkotmányi rendelkezéséből nem vezethető le az indítványozó által megkívánt törvényi szabályozás szükségessége.

A 4/1993. (II. 12.) AB határozat indokolásában az Alkotmánybíróság – a kétharmados törvényekkel összefüggésben – kimondta, hogy azok a jogforrási hierarchiában nem állnak a többi törvény felett, s az Alkotmány alapján minden – bármilyen szavazati aránnyal meghozandó – törvény „egyenrangú” (ABH 1993, 48, 63.).

Az Alkotmányból és az Alkotmány értelmezésén alapuló irányadó alkotmánybírósági gyakorlatból tehát egyaránt következik, hogy a törvények között az elfogadási arány szempontjából nem áll fenn alá- és fölrendeltségi kapcsolat. Kétségtelen, hogy a minősített többséggel meghozott, vagy a népszavazás alapján megalkotott (népszavazással megerősített) törvény szélesebb legitimitációval bír a többi törvényhez képest, ám ez az így elfogadott törvény jogforrási hierarchiában elfoglalt helyén nem változtat („nem emeli azt meg”), pusztán a törvények eljárási különbözőségére utal.

Ilyen követelmény az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből nem következik, mint ahogy az sem, hogy a törvényalkotónak a Jat. 13. §-ban kellene – a jogszabály időbeli hatályára vonatkozó szabályozás keretében – korlátot felállítani az Országgyűlés számára a népszavazás alapján elfogadott törvény hatályon kívül helyezésére.

A kifejtettek tekintettel az Alkotmánybíróság a Jat. 1. §-ával és 13. §-ával összefüggésben mulasztásban meg-

nyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványt elutasította.

Az Alkotmánybíróság a határozat Magyar Közlönyben történő közzétételét a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására tekintettel rendelte el.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k., alkotmánybíró, *Dr. Bragyova András s. k.,* alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., alkotmánybíró, *Dr. Kiss László s. k.,* alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., alkotmánybíró, *Dr. Kukorelli István s. k.,* alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k., alkotmánybíró, *Dr. Lévy Miklós s. k.,* alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k., alkotmánybíró, *Dr. Trócsányi László s. k.,* alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 579/B/2002.

Dr. Trócsányi László alkotmánybíró különvéleménye

Nem értek egyet a határozat rendelkező részének 1. pontjával. Véleményem szerint az Alkotmánybíróságnak ebben a tekintetben az indítványokat vissza kellett volna utasítania. Az Alkotmány hatályos szabályait figyelembe véve – azt, hogy eredményes ügydöntő országos népszavazáson hozott kérdés meddig kötelezze az Országgyűlést, illetve, hogy a népszavazás alapján meghozott (népszavazás által megerősített) törvényt mikortól lehet a törvényalkotásra vonatkozó általános szabályok szerint módosítani, vagy hatályon kívül helyezni, továbbá hogy ugyanabban a kérdésben mennyi időn belül nem lehet kitűzni újabb népszavazást, kizárólag az Alkotmányban lehet szabályozni. Az alkotmányozó hatalom azonban dönthet úgy is, hogy ebben a kérdésben nem kíván szabályt alkotni.

Az Alkotmány 2. § (2) bekezdése szerint „[a] Magyar Köztársaságban minden hatalom a népé, amely a népszuverenitást választott képviselői útján, valamint közvetlenül gyakorolja.” Az Alkotmánybíróság már elég korán, a 849/B/1990. AB határozatában rögzítette, hogy a népszuverenitás gyakorlásának két formája, azaz a képviselők, illetve a népszavazás útján való hatalomgyakorlás közül az utóbbi kivételesnek tekintendő (ABH 1990, 247, 248.). Ezt később a 2/1993. (I. 22.) AB határozatban is megerősítette, és kimondta: „[a] Magyar Köztársaság alkotmányos rendjében a népszuverenitás gyakorlásának elsődleges

formája a képviselet. Népszavazás csak az Alkotmány és az alkotmányosan hozott törvények keretei között dönthet az Országgyűlés hatáskörébe tartozó ügyekben.” (ABH 1993, 33.) Az Alkotmánybíróság emellett hangsúlyozta, hogy a közvetlen hatalomgyakorlás kivételes megvalósulásának eseteiben a képviseleti hatalomgyakorlás fölött áll, s az Országgyűlés végrehajtói szerepbe kerül [52/1997. (X. 14.) AB határozat (a továbbiakban: Abh1.), ABH 1997, 331, 343.]. Kötelező népszavazás esetén a hatalom tényleges és kizárólagos gyakorlója közvetlenül a nép, míg fakultatív népszavazás esetén a hatalomgyakorlás együttesen történik a választópolgárok és az Országgyűlés által. Az eredményes ügydöntő népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alkotmány 19. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt jogkörének – Alkotmányban rögzített – korlátozása, az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni [52/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 399, 403.].

Az Alkotmány hosszú ideig szűkszavúan tartalmazott csak szabályokat az országos népszavazással kapcsolatosan. Ezen jelentős mértékben változtatott az 1997. évi LIX. törvény azáltal, hogy az országos népszavazásra vonatkozó legfontosabb rendelkezéseket alkotmányi szintre emelte „annak kifejezésre juttatásaként, hogy a nép közvetlen hatalomgyakorlása egy demokratikus jogállamban kiemelkedő jelentőségű” (Abh1., ABH 1997, 331, 335.). Ezzel az alkotmánymódosítással került alaptörvényi szintre a népszavazásból kizárt ügyek listája [Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés], és az, hogy 200 000 választópolgár kezdeményezése esetén kötelező népszavazást tartani, továbbá hogy ilyen esetben az eredményes népszavazás alapján hozott döntés az Országgyűlésre kötelező. Az Alkotmánybíróság ezeket a szabályokat a képviseleti és a közvetlen hatalomgyakorlás hatáskör-megosztási szabályként értelmezte: a tiltott népszavazási tárgyköröket tartalmi, míg a kötelező népszavazáshoz előírt választópolgári kezdeményezés számát eljárási, hatáskör-megosztási szabálynak minősítette (Abh1., ABH 1997, 331, 341.). A fent említett rendelkezéseken túl olyan, alapvetően eljárási jellegű szabályok is bekerültek az Alkotmányba, mint hogy mennyi ideig lehet aláírást gyűjteni (Alkotmány 28/E. §).

A szabályozási szint tekintetében tehát a korábbi időszakhoz képest komoly változás következett be az 1997. évi LIX. törvény hatására: az Alkotmány korábbi rendelkezései jóval bővebbé és tartalmasabbá váltak, így az Alkotmány 28/B. § (2) bekezdésén alapuló törvényi szintű szabályozás nem terjedhet ki a hatalomgyakorlás kétféle formája közötti viszony elvi jelentőségű, a népszuverenitás gyakorlását közvetlenül érintő kérdéseire.

Minden olyan rendelkezés, amely közvetlenül és nyilvánvalóan érinti (korlátozza) az Országgyűlés jogalkotási jogát és egyben kötelezettségét is, továbbá amely meghatározza az Alkotmány 2. § (2) bekezdésének és 19. §

(3) bekezdés *b*) pontjának egymásra kiható tartalmát, a jelenlegi szabályozási konstrukcióban csakis alkotmányi szintre kerülhet. Ezáltal biztosítható egyértelműen az is, hogy amennyiben az Országgyűlés a moratóriumot megsértve hatályon kívül helyezi vagy módosítja a népszavazás alapján hozott törvényt, a hatályon kívül helyező, illetve módosító törvényt az Alkotmánybíróság alkotmányellenessé nyilváníthatja és megsemmisíthesse.

Az alkotmányozó a jelenlegi szabályozás szerint az Országgyűlés törvényalkotási jogát moratóriummal nem korlátozta, melyből az következik, hogy az Országgyűlés, s az országgyűlési képviselők a népszavazás alapján meghozott, illetve népszavazással megerősített törvény hatályon kívül helyezése vagy módosítása esetén csupán politikai felelősséggel tartoznak. Ennek tudatában, valamint a megváltozott társadalmi-gazdasági viszonyokra, a népszavazáson részt vett állampolgárok számára, a referendum szám szerinti eredményére, illetve egyéb tényezőkre is figyelemmel a képviselők belátásuk szerint dönthetnek a törvény megváltoztatásáról, hatályon kívül helyezéséről. A politikai felelősségen túli, egyéb (jogi) korlátok is felállíthatók, ezek azonban elkerülhetetlenül érintik a közvetlen és a képvisleti demokráciának az Alkotmány 2. § (2) bekezdéséből, a 19. § (3) bekezdés *b*) pontjából és a 28/C. § (5) bekezdéséből eredő viszonyát, ezért erre csakis alkotmányi szinten kerülhet sor.

Alaptörvényi rendezést kíván az, hogy egyáltalán szükség van-e moratóriumra, vagy az alkotmányozó továbbra is „szabad kezét” ad az országgyűlési képviselőknek, hogy politikai felelősségük tudatában a népszavazási döntés eredményeként megalkotott törvénynek akár lényeges, akár lényegtelen tartalmát akármilyen rövid időn belül megváltoztathassák. Mint ahogy azt is az Alkotmányban lehet csak szabályozni, ha a népszavazás alapján megalkotott vagy népszavazással megerősített törvény megváltoztatását újabb népszavazáshoz kötik, vagy egy meghatározott időtartam (pl. „x” év, választási ciklus) elteltével teszi lehetővé az általános szabályok szerinti törvénymódosítást.

Az Alkotmány 1997. évi LIX. törvénnyel történő módosítása beiktatta, hogy mely esetekben nem lehet népszavazást tartani, ezáltal az országos népszavazásból kizárt tárgykörök alkotmányi szintű szabályokká váltak. Az Alkotmánybíróság a 64/1997. (XII. 17.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh2.) előzetes normakontroll keretében már állást foglalt, és alkotmányellenesnek minősítette azt a jogalkotói törekvést, mely törvényi szinten kívánta szabályozni, hogy ugyanazon tartalmú kérdésben 2 éven belül újabb népszavazást ne lehessen tartani (ABH 1997, 380.). Álláspontom szerint a hatályos Alkotmány keretei között a népszavazási kezdeményezés időbeli korlátozásának törvényi szintű szabályozása az Abh2. értelmében további kizáró okként vehető figyelembe. Az időbeli korlátozás azt jelenti, hogy a jogalkotó által meghatározott időtartam alatt ugyanabban a kérdésben újabb népszavazás kitűzése

kizárt. Az, hogy ez a kizárás csak átmeneti, egy meghatározott időtartamra szól, nem változtat azon a tényen, hogy tartalmilag az adott kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani. Mint ahogy erre az Abh2. utal, az Alkotmány maga tartalmazza – a kizárólagos szabályozás igényével – azokat az eseteket, amikor nem tartható országos népszavazás, ezért minden további törvényi szűkítés szembe kerül az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésével (ABH 1997, 380, 384.).

Ahogy azt az Alkotmánybíróság az 1260/B/1997. AB határozatában már kifejtette, „[a]z Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó alkotmányi és törvényi rendelkezések alapján az Alkotmány szabályainak felülvizsgálatára, módosítására, megváltoztatására az Alkotmánybíróság hatásköre nem terjed ki (...)” (ABH 1998, 816, 818.). Figyelemmel az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 49. § (1) bekezdésére, mely szerint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség csak akkor állapítható meg, ha a jogalkotó szerv a jogszabályi felhatalmazásból származó jogalkotói feladatát elmulasztotta és ezzel alkotmányellenességet idézett elő, megállapítható, hogy az Országgyűlést, – mint alkotmányozót – az Alkotmánybíróság jogalkotási feladat teljesítésére nem hívhatja fel, mert arra nincs hatásköre. Miután a tárgyalt moratóriumokkal összefüggő szabályok csak az Alkotmányba kerülhetnének bele, az indítványokat vissza kellett volna utasítani.

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Az Alkotmánybíróság 28/2007. (V. 17.) AB végzése

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 37/A. § (2) bekezdés *b*) pontja alkotmányossági vizsgálata tárgyában a 32/1998. (VI. 25.) AB határozattal felfüggesztett eljárást megszünteti.

Az Alkotmánybíróság ezt a végzését a Magyar Közönlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az Alkotmánybíróság a 32/1998. (VI. 25.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) utólagos normakontroll keretében alkotmányossági vizsgálatot folytatott a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 37/A. § (2) bekezdés *b)* pontja és 37/C. § (1) bekezdése tekintetében. Az Alkotmánybíróság az Abh. rendelkező részében alkotmányos követelményt határozott meg, amely szerint: „Az Alkotmánybíróság megállapítja: az Alkotmány 70/E. §-ában meghatározott szociális biztonsághoz való jog a szociális ellátások összessége által nyújtandó olyan megélhetési minimum állami biztosítást tartalmazza, amely elengedhetetlen az emberi méltósághoz való jog megvalósulásához.” (ABH 1998, 251.) Az Abh. – részben a rendelkező részben megfogalmazott alkotmányos követelményre, részben a kodifikációs előkészületekre tekintettel – az Sztv. 37/A. § (2) bekezdés *b)* pontja alkotmányossági vizsgálata tárgyában folytatott eljárást 1998. november 1-jéig felfüggesztette, az Sztv. 37/C. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt pedig elutasította. Az Abh. az eljárás felfüggesztését azzal indokolta, hogy „a törvényalkotás előkészítésében közreműködő szervektől várt vizsgálati eredmények figyelembevételével dönthesse el: az aktív korú nem foglalkoztatott számára az Sztv. szerint járó rendszeres szociális segély minimális összege a szociális ellátások jelenlegi rendszerében az egyéb juttatásokkal együtt biztosítja-e – a rendelkező részben megfogalmazott alkotmányi követelménynek megfelelően – az emberi méltósághoz való jog megvalósulásához elengedhetetlen megélhetési minimumot.” (ABH 1998, 251, 254.)

2. Az Alkotmánybíróság jelen eljárásban – álláspontja megismerése céljából – megkereste a szociális és munkaügyi minisztert.

II.

1. Az Sztv. 37/A. §-a a rendszeres szociális segélyre vonatkozóan tartalmaz szabályokat. Az Abh. meghozatalakor az Sztv. a következőképpen rendelkezett:

„37/A. § (1) A települési önkormányzat rendszeres szociális segélyt állapít meg annak a személynek, aki

a) a 18. életévét betöltötte, de aktív korú és munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, illetve vakok személyi járadékában részesül,

b)

c) aktív korú nem foglalkoztatott, feltéve, hogy megélhetése más módon nem biztosított.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában akkor nem biztosított a megélhetése

a) az (1) bekezdés *a)* pontjában megjelölt személynek, ha havi jövedelme, valamint családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át,

b) az (1) bekezdés *c)* pontjában megjelölt személynek, ha havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 70%-át, valamint családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át,

és vagyona sem neki, sem családjának nincs.

(3) Az (1) bekezdés *c)* pontja alkalmazásában aktív korú nem foglalkoztatott személynek minősül az, aki a jövedelempótló támogatás folyósításának időtartamát kimerítette, illetőleg igazolja, hogy a rendszeres szociális segély iránti kérelme benyújtását megelőző három évben az illetékes munkaügyi központtal legalább két év időtartamig együttműködött, és keresőtevékenységet nem folytat, ide nem értve az Szt. 34. § (3) bekezdés *d)* pontja szerinti keresőtevékenységet.

(4) A családi jövedelem számításánál a rendszeres szociális segélyt igénylő részére a kérelem benyújtását megelőzően folyósított jövedelempótló támogatást figyelmen kívül kell hagyni.”

2. Az Abh.-ban foglalt határidő lejártát követően az Sztv.-nek a rendszeres szociális segélyre vonatkozó rendelkezéseit módosította az 1999. évi LXXIII. törvény, az 1999. évi CXXII. törvény, a 2001. évi LXXIX. törvény, a 2002. évi LIII. törvény, a 2003. évi IV. törvény, a 2004. évi CXXXVI. törvény, a 2005. évi CLXX. törvény és a 2006. évi CXVII. törvény. E módosítások eredményeként az Sztv. 37/A. § jelenleg hatályos szövege a következő:

„37/A. § (1) A rendszeres szociális segély a hátrányos munkaerőpiaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott támogatás. A települési önkormányzat, 2007. január 1-jétől a jegyző rendszeres szociális segélyt állapít meg annak az aktív korú személynek, aki

a) egészségkárosodott,

b) vagy nem foglalkoztatott,

c) vagy támogatott álláskereső,

feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított. A *b)* pont szerinti személy esetében a rendszeres szociális segély megállapításának feltétele, hogy vállalja a beilleszkedését segítő programban való részvételt. Rendszeres szociális segélyre egy családban egyidejűleg csak egy személy jogosult.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontja alkalmazásában egészségkárosodott személynek minősül az, aki

a) munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, vagy

b) vakok személyi járadékában részesül, vagy

c) fogyatékosági támogatásban részesül.

(3) Az (1) bekezdés *b)* pontja alkalmazásában nem foglalkoztatott személynek minősül az, akinek esetében

a) a munkanélküli-járadék, álláskeresési járadék, álláskeresési segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresési támogatás), illetőleg a jövedelempótló támogatás folyósítási időtartama lejárt, és álláskeresést ösztönző juttatásban nem részesül, vagy

b) az álláskeresési támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Ft. alapján álláskeresési támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy

c) a rendszeres szociális segély iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel, vagy a lakó-, tartózkodási hely szerint illetékes települési önkormányzat által kijelölt szervvel (a továbbiakban: együttműködésre kijelölt szerv) legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy

d) az ápolási díj, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően a munkaügyi központtal, vagy az együttműködésre kijelölt szervvel legalább három hónapig együttműködött,

e) a rendszeres szociális segély folyósítása a munkaképesség-csökkenés mértékének változása miatt szűnt meg, és keresőtevékenységet nem folytat, ide nem értve a települési önkormányzat által szervezett foglalkoztatást és az alkalmi munkavállalói könyvvel végzett munkát.

(4) Az (1) bekezdés alkalmazásában akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át és vagyona nincs.

(5) A (3) bekezdés c) és d) pontja szerinti együttműködés időtartamának számításánál az állami foglalkoztatási szerv, illetve az együttműködésre kijelölt szerv által felajánlott és a nem foglalkoztatott személy által elvállalt munka időtartamát is figyelembe kell venni.

(6) A családi jövedelemszámításnál a rendszeres szociális segélyt igénylő részére a kérelem benyújtását megelőzően folyósított rendszeres pénzellátás összegét, valamint a keresőtevékenységből származó jövedelmet figyelmen kívül kell hagyni.

(7) A rendszeres szociális segélyre való jogosultság

a) a (3) bekezdés a) pontjában foglalt esetben a munkanélküliek jövedelempótló támogatása, illetőleg az Ft. alapján folyósított álláskeresési támogatás, vagy álláskeresést ösztönző juttatás időtartamának kimerítésétől,

b) a (3) bekezdés b) pontjában foglalt esetben a keresőtevékenység megszűnésétől,

c) a (3) bekezdés d) pontja szerinti rendszeres pénzellátás folyósításának megszűnésétől

számított tizenkettő hónapon belül benyújtott kérelem alapján állapítható meg.

(8) Az (1) bekezdés c) pontjának alkalmazásában támogatott álláskeresőnek minősül az a személy, aki az Ft. alapján álláskeresési támogatásban, illetőleg álláskeresést ösztönző juttatásban részesül.”

III.

Az Abh.-ban foglalt határidő leteltét követően – mint a fentiekben látható – a rendszeres szociális segélyre vonatkozó törvényi szabályozás jelentősen megváltozott. Az Abh.-ban vizsgált szöveg az Sztv. 37/A. § (2) bekezdésében arra adott szabályt, hogy a rendszeres szociális segélyre való jogosultság szempontjából mikor nem tekinthető biztosítottnak az érintett megélhetése. Az Sztv. 37/A. § (2) bekezdés b) pontja kimondta, hogy az aktív korú nem foglalkoztatott személynek akkor nem biztosított a megélhetése, ha a havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 70%-át, valamint családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át. Az Sztv. jelenleg hatályos 37/A. § (2) bekezdése más tárgyban rendelkezik, azt határozza meg, hogy ki minősül egészségkárosodott személynek. Az Sztv. korábbi 37/A. § (2) bekezdés b) pontjához hasonló rendelkezést, jelenleg az Sztv. 37/A. § (4) bekezdése fogalmaz meg. E szerint a rendszeres szociális segélyre való jogosultság szempontjából akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át.

Megállapítható, hogy az Sztv. jelenleg hatályos 37/A. §-a eltérő szabályozási koncepciót követ a korábbihoz képest:

Az Sztv. ún. „fogyasztási egységgel” számol, amely az Sztv. 4. § (1) bekezdés n) pontja szerint „a családtagoknak a családon belüli fogyasztási szerkezetet kifejező arányszám”. Az Sztv. tehát nem csupán az egyén jövedelmét veszi figyelembe, hanem a családi jövedelemhatárhoz igazodik. A rendszeres szociális segélyre való jogosultság ilyen jellegű differenciált szabályozását a korábbi Sztv. nem tartalmazta.

Az Sztv. korábbi szabálya az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 70, illetve 80%-ában határozta meg, hogy mikor nem biztosított az adott személy megélhetése. Az Sztv. jelenleg hatályos szabálya az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át jelöli meg. [A megváltozott jogi szabályozásra tekintettel szüntette meg az Alkotmánybíróság az Sztv. rendszeres szociális segélyre vonatkozó rendelkezései – más alkotmányos tételek alapján történő – alkotmányossági vizsgálatára irányuló eljárását az 577/B/1997. AB határozatában (ABK 2006. július–augusztus 569.).]

Végezetül megjegyzendő, hogy az Abh., a rendszeres szociális segély kapcsán, a szociális ellátások összessége által nyújtandó, az emberi méltósághoz való jog megvalósulásához elengedhetetlen megélhetési minimumról szolt. A jelenleg hatályos szabályozás szerint a rendszeres szociális segélyben részesülők e segély mellett – úgy, hogy a rendszeres szociális segély összegének alapjául szolgáló családi jövedelembe nem számítanak bele – számos szociális ellátást és szolgáltatást vehetnek még igénybe (pl. lakásfenntartási támogatás, gáz- és távhőtámogatás, adósságkezelési szolgáltatás, közgyógyellátás, gyógyszer-támogatás, mozgáskorlátozott kedvezmények, fogyatékosági támogatás, gyermekvédelmi támogatások stb.). A különböző ellátási formák viszonyát is érintette az 59/2006. (X. 20.) AB határozat, amely az Sztv. 37/A. § (3) bekezdés c) pontja alkotmányellenességének megállapítására irányuló indítvány elutasítása mellett alkotmányos követelményt állapított meg az alábbiak szerint: „Az Alkotmány 70/E. §-a alapján a szociális biztonsághoz való jog megvalósítása megköveteli, hogy a szociális ellátás formáinak működtetésében jelentkező különbségek ne akadályozzák a szociális ellátási rendszer egésze révén az emberi élet és méltóság védelméhez szükséges megélhetési minimum állami biztosítását. Az állam a szociális ellátási rendszerek egésze útján köteles az emberi lét alapvető feltételeiről gondoskodni.” (ABK 2006, október 797.)

Minderre, illetve a megváltozott jogszabályi rendelkezésekre tekintettel az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § e) pontja alapján az Abh.-ban felfüggesztett eljárást az Alkotmánybíróság megszüntette.

Az Alkotmánybíróság végzésének közzétételét az Abh.-nak a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,   *Dr. Bragyova András s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,   *Dr. Kiss László s. k.,*
előadó alkotmánybíró   alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,   *Dr. Kukorelli István s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,   *Dr. Lévy Miklós s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,   *Dr. Trócsányi László s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 402/B/1997.

Az Alkotmánybíróság 29/2007. (V. 17.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Vérteskethely Község Önkormányzati Képviselő-testületének az állattartás szabályairól szóló 12/2003. (VI. 30.) számú rendelete 2. § (4) bekezdése, a 3. § (1) bekezdésének *b*) pontja alkotmányellenes, ezért azokat a jelen határozat kihirdetése napjával megsemmisíti.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

A Komáromi Városi Bíróság (a továbbiakban: Bíróság) az Alkotmánybírósághoz fordult kezdeményezve Vérteskethely Községi Önkormányzat Képviselő-testületének az állattartás szabályairól szóló 12/2003. (VI. 30.) rendelete (a továbbiakban: Ör.) 2. § (4) bekezdésének és a 3. § (1) bekezdése *b*) pontjának a megsemmisítését. A Bíróság az előtte folyó szabálysértési ügyben azt állapította meg, hogy az Ör. 2. § (4) bekezdése megtiltotta nagyhaszonállat legelőre történő kihajtását Vérteskethely, Kossuth Lajos utca teljes szakaszán. Az Ör. 3. § (1) bekezdés *b*) pontja szerint szabálysértést követ el és 20 000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható az, aki nagyhaszonállatot legelőre kihajt a Kossuth Lajos utca teljes szakaszán. A Bíróság előtt folyamatban lévő ügyben az elkövetőt a Bakonysárkány–Vérteskethely körjegyzője az Ör.-ben foglalt szabálysértés elkövetése miatt 10 000 Ft pénzbírsággal sújtotta a 2004. június 10-én kelt 416/2004. számú határozatában. A határozattal szemben kifogást nyújtottak be a Bírósághoz.

A Bíróság álláspontja szerint az Ör. támadott rendelkezései alkotmányellenesek, magasabb szintű jogszabályba ütköznek. Az indítvány indokolása szerint az önkormányzati rendeletben hivatkozott jogszabályok egyike sem ad felhatalmazást az önkormányzatnak az állathajtás szabályozására, és egyéb jogszabály sem tartalmaz ilyen rendelkezést. A Bíróság rámutatott arra, hogy amennyiben az állathajtás a forgalmat akadályozza, vagy az úttestet szennyezi, az önkormányzat a KRESZ 62. §-ában, a 63. §

(1) bekezdésében vagy a 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak alapján eljárhat a szabálysértővel szemben, de a Bíróság álláspontja szerint a KRESZ-ben megengedett állathajtási lehetőségnek az önkormányzati rendeletben történt teljes kizárása jogszabályba ütközik.

II.

1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:
„44/A. § (2) A helyi képviselőtestület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.”

2. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) érintett rendelkezései:

„16. § (1) A képviselő-testület a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására önkormányzati rendeletet alkot.”

3. A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) érintett rendelkezései:

„62. § (1) Állatot szorosan az úttest szélén kell hajtani, illetőleg vezetni; ha azonban ez a forgalmat lényegesen akadályozná, az állattal a leállósávra, illetőleg az útpadkára kell lehúzódni.

(...)

(5) Tilos

a) főútvonalon állatot hajtani, illetőleg vezetni, kivéve ha más út (útszakasz) nem áll rendelkezésre;

b) állati erővel vont jármű bal oldalához és más járműhöz állatot, valamint állati erővel vont jármű után kettőnél több állatot kötni;

c) állatot az úton őrizetlenül hagyni, kivéve ha oly módon megkötötték, hogy elindulni ne tudjon.”

4. Az Ör. indítvánnyal érintett rendelkezései:

„Vérteskethely Község Önkormányzati Képviselő-testülete az 1990. évi LXV. Ötv. 16. § (1) bekezdése, valamint a 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet OTÉK 36. § (5) bekezdésének, a 2000. évi XLIII. tv. Hgt. 31. § (1) bekezdése alapján, az állattartás helyi szabályairól az alábbi rendeletet alkotja:”

„2. § (4) Nagyhaszonállat (szarvasmarha, szamár, juh, kecske, sertés, ló) legelőre történő kihajtása Vérteskethely, Kossuth Lajos utca (fő utca) teljes szakaszán tilos.”

„3. § (1) Szabálysértést követ el és 20 000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható az, aki:

a) haszonállatot tiltott helyen, nagyhaszonállat és kishaszonállat őljait a kijelölt intézményektől nem megfelelő távolságra helyezi el,

b) nagyhaszonállatot legelőre kihajt a Kossuth Lajos utca teljes szakaszán.”

III.

Az indítvány megalapozott.

1. Az indítvány részben okkal mutatott rá arra, hogy az Ör. bevezetőjében megjelölt jogszabályi rendelkezések nem adnak kifejezett felhatalmazást az önkormányzatnak az állathajtás szabályozására. Az Ötv. 16. §-a ugyanis általános felhatalmazás az önkormányzati rendeletalkotás típusaira: a képviselő-testület egyrészt a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, másrészt törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására alkothat önkormányzati rendeletet. Mindkét típusnál az Alkotmányból fakadó követelmény, hogy a képviselő-testület a feladatkörében alkothat rendeletet. [Alkotmány 44/A. § (2) bekezdés.]

Az Ör. bevezetője felhatalmazó jogszabályként hivatkozott az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 36. § (5) bekezdésére, amely azonban az állattartás céljára szolgáló épületek, helyiségek és melléképületek építési telken való elhelyezésénél irányadó védőtávolságok és más építési feltételek önkormányzati rendeletben történő szabályozására ad felhatalmazást. [Erről az Ör. 2. § (1)–(3) bekezdései rendelkeznek.]

Az Ör. bevezetője ugyancsak felhatalmazó szabályként hivatkozik a hulladékgyűjtésről szóló 2000. évi XLIII. törvény 31. § (1) bekezdésére, amely viszont a települési önkormányzat kötelező közszolgáltatási feladataként írja elő a közterület szervezett, rendszeres tisztántartását. Nem ez a rendelkezés, hanem a (2) bekezdés adja a felhatalmazást a települési önkormányzatnak arra, hogy – többek között – rendeletben állapítsa meg a közterületen megvalósuló állattartás részletes szabályait.

2. Az állatoknak a közúton történő hajtására irányadó szabályokat a KRESZ határozza meg. A KRESZ nem ad külön felhatalmazást – nem is adhat, mert rendelet [1/2001. (I. 17.) AB határozat, ABH 2001, 31.] – a települési önkormányzatnak arra, hogy az állatok közúton történő hajtását szabályozza.

Az Alkotmánybíróság több határozatában megállapította, hogy a helyi közhatalom gyakorlásába beletartozik az is, hogy a települési önkormányzat a helyi közügyek szabályozása érdekében, külön törvényi felhatalmazás hiányában, országos érvényű jogszabály által szabályozott társadalmi viszonyt a magasabb szintű jogszabállyal nem ellentétesen, azt kiegészítő jelleggel szabályozzon. [17/1998. (V. 13.) AB határozat, ABH 1998, 155.]

A KRESZ csak a főútvonalon tiltja az állatok hajtását, ott is kivételt tesz, ha más út (útszakasz) nem áll rendelkezésre. A nem főútvonalon tehát a KRESZ alapján megengedett az állatok hajtása a 62. §-ban meghatározott feltételekkel.

Az Ör. törvényi felhatalmazás nélkül a Kossuth Lajos utca teljes szakaszán megtiltotta nagyhaszonállatok legelőre történő kihajtását. Az iratokból megállapíthatóan a Kossuth Lajos utca nem főútvonal (főutcának nevezik),

így az Ör. 2. § (4) bekezdése és az Ör. 3. § (1) bekezdés *b)* pontja ellentétes a KRESZ 62. § (1) bekezdésében foglaltakkal, ezért e rendelkezéseket az Alkotmánybíróság megsemmisítette.

A határozatnak a Magyar Közlönyben való közzététele az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 41. §-án alapul.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 829/B/2004.

A Köztársasági Elnök határozatai

A Köztársasági Elnök 91/2007. (V. 17.) KE határozata

kitüntetés adományozásáról

Az Alkotmány 30/A. § (1) bekezdése *j)* pontja, valamint a Magyar Köztársaság kitüntetéseiéről szóló 1991. évi XXXI. törvény 2. § (1) bekezdése alapján a miniszterelnök előterjesztésére,

a magyar–francia kapcsolatok fejlesztése érdekében végzett tevékenysége elismeréseként

Alain Cartron tábornoknak, a francia Becsületrend Nagykancelláriája kabinetigazgatójának a

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND
TISZTIKERESZTJE,
polgári tagozata

kitüntetést adományozom.

Budapest, 2007. május 11.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

KEH ügyszám: VII-2/1980/2007.

A Köztársasági Elnök 92/2007. (V. 17.) KE határozata

dandártábornok szolgálati viszonyának megszüntetéséről és nyugállományba helyezéséről

Az Alkotmány 30/A. § (1) bekezdés *i)* pontjára tekintettel, a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény 49. § (2) bekezdésének *b)* pontja alapján a honvédelmi miniszter előterjesztésére *Mező Béla* dandártábornok szolgálati viszonyát 2007. december 30-án megszüntetem, és 2007. december 31-i hatállyal nyugállományba helyezem.

Budapest, 2007. április 20.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2007. május 2.

Dr. Szekeres Imre s. k.,
honvédelmi miniszter

KEH ügyszám: V-5/1731/2007.

A Miniszterelnök határozatai

A Miniszterelnök 32/2007. (V. 17.) ME határozata

címzetes főjegyzői címre és címadományozási juttatásra való jogosultság megszűnésének megállapításáról

A köztisztviselők jogállásáról szóló – többször módosított – 1992. évi XXIII. törvény 30/B. § (5) és (8) bekezdése alapján, jegyzői szolgálati jogviszonyuk megszűnésére tekintettel

Hajdúné dr. Csabai Éva címzetes főjegyzői címét és címadományozási juttatásra való jogosultságát

– 2006. december 31-i hatállyal –,

dr. Merényi Zoltán címadományozási juttatásra való jogosultságát

– 2007. január 31-i hatállyal –

visszavonom.

Budapest, 2007. április 26.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

VI. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

Az Országos Szlovén Önkormányzat 2006. évi költségvetésének teljesítése

Bevételek

Ezer forint

Megnevezés	Összeg
Pénzmaradvány	3 790
Költségvetési támogatás	39 900
Bankkamat	20
Pályázati pénz	400
NEKH: Szlovén Rádió beruházási támogatás	3 500
<i>Összesen:</i>	<i>47 610</i>

Kiadások

Feladatok	Személyi	Járulék	Dologi	Felhal- mozási kiadások	Véglegesen átadott pénzeszköz		Tartalék	Összesen
					működési	felhalmo- zási		
Önszerveződés			1 521		536			2 057
Hagyományörzés			366					366
Kulturális tevékenység			1 278		220			1 498
Nyelvápólas	1 668	89	908		258			2 923
Nemzetközi kapcsolatok	273	40	325		527			1 165
Radio Monošter						3 500		3 500
Hivatal kiadásai								
– felsőszölnöki hivatal	5 972	2 093	4 455				2 445	
– budapesti kirendeltség	5 780	1 987	1 023					36 101
– képviselők juttatásai	8 902	2 517	927					
<i>Összesen:</i>	<i>22 595</i>	<i>6 726</i>	<i>10 803</i>		<i>1 541</i>	<i>3 500</i>	<i>2 445</i>	<i>47 610</i>

Ropos Márton s. k.,
elnök

MEGJELENT

a

MAGYAR KÖZLÖNY TÁRGYMUTATÓJA

a 2007. április hónapban kihirdetett jogszabályokról, illetve közzétett határozatokról és közleményekről.

A tárgymutatót a Magyar Közlöny 2007. évi 61. száma tartalmazza.

A tárgymutató árát az előfizetési díj magában foglalja.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Kormányrendelet felhatalmazása alapján jelenteti meg a Miniszterelnöki Hivatal a Magyar Közlöny mellékleteként a **HIVATALOS ÉRTEŚÍTŐT**. A lap hetente, szerdánként, tematikus főrészekben hitelesen közli a legfőbb állami, önkormányzati, társadalmi, gazdasági szervek, illetve szervezetek személyi, szervezeti, igazgatási és képzési, valamint a hírközlési tevékenység (frekvenciagazdálkodás, távközlés, postaügy, informatika) közleményeit, továbbá az üzleti élet híreit. Térítési díj ellenében közzé tesszük a Kincstári Vagyon Igazgatóság vagyonértékesítési pályázatait, az állami, társadalmi, gazdasági szervezetek, parlamenti pártok, kamarák, helyi önkormányzatok, egyházak, különböző képviseltek közleményeit. Fizetett hirdetésként – akár színes oldalakon is – helyet kaphatnak az Értesítőben a gazdálkodó szervezetek, egyetemek, alapítványok, de magánszemélyek közérdeklődésre számot tartó közlései is.

Őszintén reméljük, hogy a hírek, információk, közlemények egy lapban történő pontos és rendszerezett formában való közreadásával sikerül hatékonyabbá és eredményesebbé tenni előfizetőink tájékozódását a hivatali és üzleti életben. Az érdeklődők számára egyéb hasznos információkat is nyújt a lap.

Az Európai Unió Hivatalos Lapja 2004. május 1-jétől az Európai Unió hivatalos nyelveként magyarul is megjelenik. A hivatalos lap L és C sorozatból áll.

Az L (Legislation) sorozatban kerülnek kiadásra az Európai Unió hatályos jogszabályai, az ún. elsődleges jogforrások (alapító szerződések, csatlakozási szerződések, társulási szerződések), továbbá az alábbi jogforrások: *rendeletek, irányelvek, határozatok*.

Az EU Hivatalos Lapjában történő közzétételt követően az évfolyam és a kötet számára, valamint a megjelenés dátumára hivatkozással, cím szerint, 2004. május 1-jétől folyamatosan tájékoztatást adunk a hivatalos lap L kiadásaiban megjelenő jogi aktusokról a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő **Hivatalos Értesítőben**.

A lap előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó 1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. címén, levélcím: 1394 Budapest 62., Pf. 357; faxszám: 318-6668.

2007. évi éves előfizetési díja: 15 372 Ft áfával.

A **HIVATALOS ÉRTEŚÍTŐ** egyes számai megvásárolhatók a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

MEGRENDELŐ LAP

Megrendelem a **HIVATALOS ÉRTEŚÍTŐ** című lapot ..... példányban, és kérem a következő címre kézbesíteni:

Megrendelő neve: .....

címe (város/község, irányítószám): .....

utca, házszám: .....

Ügyintéző (telefonszám): .....

2007. évi előfizetési díj fél évre 7 686 Ft áfával

egy évre 15 372 Ft áfával

Számlát kérek a befizetéshez.

Kérjük, a négyzetbe történő X bejelöléssel jelezze az előfizetés időtartamát!

Kelt.: .....

.....
cégszerű aláírás

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény rendelkezik – többek között – a Magyar Köztársaság Kormánya hivatalos lapjának, a **Határozatok Tárának** megjelentetéséről.

A Határozatok Tárát szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal a Szerkesztőbizottság közreműködésével, évente mintegy 60 alkalommal jelenik meg.

A Határozatok Tára a Kormánynak azokat a határozatait (kétezeres) közli, amelyeknek közzétételét a Kormány elrendelte, továbbá tartalmazza a miniszterelnök határozatait, a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter határozatait, valamint a minisztériumok, az országos hatáskörű szervek, az önkormányzatok közleményeit, hirdetményeit, különféle tájékoztatóit, továbbá azokat a közleményeket stb., amelyeket a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter engedélyez.

A Határozatok Tára megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címén (Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6.; postacím: 1394 Budapest 62, Pf. 357) vagy a 318-6668 faxszámán.

Éves előfizetési díja 2007. évre: 22 932 Ft áfával.

Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a

HATÁROZATOK TÁRA

című lapot ..... példányban.

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

2007. évi előfizetési díj egy évre: 22 932 Ft áfával.

fél évre: 11 466 Ft áfával.

Csekket kérek a befizetéshez

Kérjük, a négyzetbe történő X bejelöléssel jelezze az előfizetés időtartamát!

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés: .....

.....
cégszerű aláírás

5 érvünk van:

hivatalos és hiteles
jogszabályszovegek

hasznos kiegészítők
(pl. iratmintatár)

folyamatosan
aktualizált
kommentárok

megújult, gyors
keresőprogram

online frissítés
naponta

Éves előfizetési díj:
72 000 Ft + áfa
diákkedvezmény: 50%

Készült a
MAGYAR KÖZLÖNY
nyomdai tőpéldánya
alapján
HU ISSN 1787-7784

MAGYAR HIVATALOS KÖZLÖNYKIADÓ

+1 klubtagság

5–50% kedvezmény
több mint 1000 elfogadóhelyen

Előfizetésével Ön jogosult lesz a Közlöny Klub névre szóló prémium kártyájára, amellyel nem csak a Magyar Hivatalos Közlönykiadó boltjaiban részesül azonnali árkedvezményben, hanem az Euro Discount Club partnercégeinél is országszerte.

 www.mhk.hu
06 (80) 200-723

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra és elektronikus kiadványokra szóló előfizetésüket folyamatosan tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2007. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel). Az esetleges módosítást szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni. Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 1030002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be.

Készpénzes befizetés kizárólag a Magyar Hivatalos Közlönykiadó ügyfélszolgálatán (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) lehetséges. (Levél-cím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1394 Budapest, 62. Pf. 357. Fax: 318-6668).

A 2007. évi előfizetési díjak

(Az árak az áfát tartalmazzák.)

Magyar Közlöny	99 792 Ft/év	Környezetvédelmi és Vízügyi Értesítő	15 120 Ft/év
Hivatalos Értesítő	15 372 Ft/év	Közlekedési Értesítő	24 696 Ft/év
Határozatok Tára	22 932 Ft/év	Kulturális Közlöny	18 900 Ft/év
Önkormányzatok Közlönye	5 544 Ft/év	Külgazdasági Értesítő	20 160 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	18 900 Ft/év	Munkaügyi Közlöny	15 372 Ft/év
Bányászati Közlöny	4 788 Ft/év	Oktatási Közlöny	21 924 Ft/év
Belügyi Közlöny	25 452 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	30 492 Ft/év
Egészségbiztosítási Közlöny	22 176 Ft/év	Sportértesítő	5 040 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	27 720 Ft/év	Statisztikai Közlöny	13 104 Ft/év
Ellenőrzési Figyelő	3 528 Ft/év	Szociális Közlöny	15 624 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	18 396 Ft/év	Turisztikai Értesítő	11 844 Ft/év
Gazdasági Közlöny	23 436 Ft/év	Ügyészségi Közlöny	6 552 Ft/év
Hírközlési Értesítő	6 552 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alap Hírlevele	5 040 Ft/év
Honvédelmi Közlöny	18 648 Ft/év	Pénzügyi Szemle	19 908 Ft/év
Igazságügyi Közlöny	15 876 Ft/év	L'udové noviny	3 780 Ft/év
Jogtanácsadó	6 804 Ft/év	Neue Zeitung	4 788 Ft/év

Cégek Közlöny CD

A **Cégek Közlöny** hatályos és hiteles céginformációs – az üzleti életben részt vevők számára nélkülözhetetlen, naprakész – adatbázisát tartalmazó, heti rendszerességgel lemezen megjelenő lap formátuma 2007. október 1-jétől várhatóan megújul. Erre tekintettel a CD a 2007. évben január 1-jétől szeptember 30-ig fizethető elő. A háromnegyed éves előfizetés díja a 20%-os áfával: 106 272 Ft.

Közbeszerzési Értesítő

A hetente több száz, minden szakterületre kiterjedő közbeszerzési felhívás részletes leírását és feltételeit tartalmazó **Közbeszerzési Értesítő** című hivatalos lap révén az előfizetők a leggyorsabban, autentikus forrásból értesülhetnek a pályázatokról. Az Értesítő – a tervezett formátumváltás miatt – a 2007. évben fél évre fizethető elő. A féléves előfizetés díja áfával: 55 062 Ft.

A HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR (CD)

hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteményének 2007. évi éves előfizetési díjai:

(Áraink az áfát nem tartalmazzák.)

Önálló változat	72 000 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	260 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	130 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	340 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	160 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	590 000 Ft

Az EU-JOGSZABÁLYTÁR (CD)

Az Európai Unió Jogszabályai gyűjteményének 2007. évi éves előfizetési díjai

(Áraink az áfát nem tartalmazzák.)

Önálló változat	72 000 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	260 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	130 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	340 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	160 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	590 000 Ft

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 2006-os évfolyama jelenik meg CD-n az eredeti küllak megőrzésével, de könnyen kezelhetően. Ára: 12 000 Ft + áfa.

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével. A Szerkesztőbizottság elnöke: Gilyán György. A szerkesztésért felelős: Kovácsné dr. Szilágyi-Farkas Zsuzsanna. Budapest V., Kossuth tér 1-3. Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató. Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel.: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2007. évi éves előfizetési díj: 99 792 Ft. Egy példány ára: 210 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána +8 oldalanként +189 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközi emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

07.1626 – Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert igazgató.

